

A N K A R A

B A R O S U

AVUKAT HAKLARI

SORULAR-CEVAPLAR

MEVZUAT-ÖRNEKLER

**ANKARA BAROSU
AVUKAT HAKLARI MERKEZİ**

**ANKARA BAROSU MESLEKTAŞ
ACİL DESTEK HATTI**

0.312 | 418 15 31

ANKARA BAROSU BAŞKANLIĞI

Adliye Sarayı Kat: 5 Sıhhiye/ANKARA

Tel: (0.312) 416 72 00

Faks: (0.312) 309 22 37

www.ankarabarusu.org.tr

ankarabarusu@ankarabarusu.org.tr

ABEM

ANKARA BAROSU

EĞİTİM VE KÜLTÜR MERKEZİ

Ihlamur Sk. No: 1 Kızılay/ANKARA

Tel: (0.312) 416 72 00

GÖLBAŞI AV. ÖZDEMİR ÖZOK SOSYAL TESİSLERİ

Gazi Osman Paőa Mah. Sahil Cd.

No: 46 Gölbaşı/ANKARA

Tel : (0.312) 485 03 93–484 46 06

ANKARA BAROSU

GELİNCİK MERKEZİ

Ihlamur Sk. No: 1 Kızılay/ANKARA

Tel: (0.312) 444 43 06

www.gelincikprojesi.com

www.gelincikprojesi.org

Grafik–Tasarım:

Ali Kemal ÇERŐİL

(Ankara Barosu)

Basım Yeri:

Koza Matbaacılık

Özveren Sk. 13/A Kızılay/ANKARA

Tel: (0.312) 229 37 41

Faks: (0.312) 229 37 42

© *Ankara Barosu Başkanlığı* 2012

Tüm Hakları Saklıdır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	V
AVUKAT HAKLARI MERKEZİ.....	7
SİZİN İÇİN NELER YAPIYORUZ?.....	8
ANKARA BAROSU AVUKAT HAKLARI MERKEZİ'NİN KURULUŞ AMACI.....	9
BAZI SORU VE SORUNLAR	11
AVUKAT HAKLARINA İLİŞKİN ULUSLARARASI MEVZUAT	27
AVRUPA KONSEYİ AVUKATLIK MESLEĞİNİN İCRASINDAKİ ÖZGÜRLÜKLER HAKKINDA 9 NUMARALI TAVSİYE KARARI	37
21. YÜZYILDA AVUKATLIK MESLEK KURALLARINA DAİR TURIN İLKELERİ	65
UYGULAMALARDAN ÖRNEKLER	75

Avukat, yargının kurucu unsurudur. Avukatsız bir yargı düşünülemez; avukatın dışlandığı bir sistemde haktan, özgürlükten, hukuki güvenlikten ve demokrasiden söz edilemez. Avukatın sistemdeki yeri ve işlevinin yargının diğer kurucu unsurları ve toplum tarafından içselleştirilmediği bir ülkede, “savunma hakkının kutsallığı” söylemi, esasa etkili olmayan içi boş bir özdeyişten ibaret kalır.

Hiç kuşkusuz savunma hakkının etkin bir şekilde kullanılabilmesi, avukatın hak ve yetkilerine saygı duyulmasını zorunlu kılar. Üzülerek belirtmek gerekirse ülkemizde hak savunucusu avukatlar en çok hak ihlaline maruz bırakılan meslek gruplarının başında gelmektedir. Bu, hukuk devleti ve demokrasinin ölçüsünün de bir göstergesidir.

Elinizdeki kitapçığın amacı, bir yandan meslektaşlarımıza, diğer yandan ilgili herkese avukatların hak ve yetkilerinin neler olduğu konusunda kısa bilgi vermek ve Avukat Hakları Merkezi’nin işlevini açıklamaktır.

Bu vesileyle Avukat Hakları Merkezi Başkanı Sayın Avukat Ünal Dinç’e ve gece gündüz demeden Merkezde fedakarca görev yapan bütün meslektaşlarımıza en içten teşekkürlerimi ifade etmeyi yerine getirilmesi gerekli bir borç bilirim.

Avukatın dışlandığı yerde hakimlik ve savcılık sıfatlarının bürokratik sıfatlara dönüşeceğinin herkes tarafından anlaşıldığı günlere kavuşmak dilek ve kararlılığıyla, bütün meslektaşlarıma saygılar sunarım.

Avukat Metin Feyzioğlu

Ankara Barosu Başkanı

AVUKAT HAKLARI MERKEZİ

**AVUKATLIK MESLEK VE SIFATINDAN KAYNAKLANAN
SORUNLARINIZDA YANINIZDAYIZ.**

BİZE BAŞVURUN !

**ANKARA BAROSU MESLEKTAŞ
ACİL DESTEK HATTI**

0.312 | 418 15 31

SİZİN İÇİN NELER YAPIYORUZ?

Avukatlık hak ve yetkileriniz ihlal edildiğinde, Avukat Hakları Merkezi'ni aradığınız an merkezdeki gönüllü üyelerimizden biri görevlendiriliyor ve gecikmeksizin sizinle irtibata geçip sorun yaşadığınız yere, yanınıza geliyor. Siz, talepçi avukat formunu doldururken sorunun çözümüne dair gerekli görüşmeler yapılıyor, yaşadığınız sıkıntıya müdahale ediliyor, olay yerinde çözümü mümkünse ivedilikle sağlanıyor ve durum tutanak altına alınarak Baro Başkanlığı bilgilendiriliyor. Sorunun niteliğine göre hukuksal takip gerektiren mağduriyetlerde, Baro Başkanlığının re'sen yaptığı başvurulara ek olarak, süreç boyunca hukuki destek sağlanıyor.

AMACIMIZ; ihlalin başladığı ilk andan çözüm elde edilinceye ya da yargılama sonlanıncaya kadar yanınızda olmak.

ANKARA BAROSU

AVUKAT HAKLARI MERKEZİ'NİN

KURULUŞ AMACI

Baromuz mensubu meslektaşlarımızın mesleklerini ifa ederken, adliyeler, yüksek mahkemeler ile tüm resmi kurum ve kuruluşlarda yaşadıkları sorunların çözümünde, kurumsal bir yapı olarak Ankara Barosu'nu yanlarında hissetmelerini sağlayarak, onlara hak arama mücadelesinde yardımcı olmak için kurulmuştur.

MERKEZİN GÖREVLERİ;

- a. Avukat haklarının ve avukatlık onurunun korunmasına ve mesleğin adalet ilkelerine uygun olarak yürütülmesine, avukatlık mesleğinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak,
- b. Avukatın, avukatlık sıfatı ve görevi nedeniyle maruz kaldığı her türlü hukuki ve fiili saldırılarda yanında yer alarak hukuki yardımda bulunmak, avukatların görevleri sebebiyle kendilerine karşı işlenen suçlarla ilgili açılmış soruşturmalarda talep halinde hukuki yardımda bulunmak,
- c. Avukatların mesleki faaliyetleri sırasında karşılaştıkları hukuki-fiili engel ve güçlüklerin tespitiyle bunların

giderilmesi için resmi, özel kişi ve kuruluşlar ile yargı mercileri nezdinde gerekli girişimlerde ve önerilerde bulunmak,

- d.** Avukatlık hukuku çerçevesinde avukatlara ve stajyer avukatlara meslek içi eğitim seminerleri düzenlemek,
- e.** Avukatlık mesleğinin iş alanlarının geliştirilmesi, genişletilmesi ve var olanların korunması konularında çaba göstermek,
- f.** Çalışma konularıyla ilgili arşiv ve istatistik çalışmaları yapmak,
- g.** Ulusal ve uluslararası platformlarda avukat hakları alanındaki gelişmeleri izleyerek bunlarla ilgili faaliyet yürütmek,
- h.** Ankara Barosu Yönetim Kurulu tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmek.

BAZI SORU VE SORUNLAR

*** AVUKAT HAKLARI MERKEZİ GÖNÜLLÜSÜ, HANGİ YASAL DAYANAKLA GÖREV YAPMAKTADIR?**

– **Avukatlık Kanunu Madde 95/4:** “Yönetim kurulu, kendisine kanunen verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü olup, baronun işlerini kovuşturur ve menfaatlerini korur.

...Yönetim kurulunun başlıca görevleri şunlardır:

1. Avukatlık onurunun ve meslek düzeninin korunmasını, meslekin adalet amaçlarına uygun olarak bağlılık ve onurla yapılmasını sağlamak...

4. (Değişik : 2/5/2001–4667/55 md.) Meslekî ödevler hususunda baro mensuplarına yol göstermek ve onlara bilgi vermek ve meslekî görevlerin yapılıp yapılmadığını denetlemek, **mesleğe ve meslek mensuplarına yönelik hak ihlallerine karşı avukatlık mesleğini ve meslektaşlarını savunmak, bu konularda her türlü yasal ve idarî girişimde bulunmak,**”

Avukatlık Kanunu madde 97: “Baro Başkanının görevleri şunlardır :

.....

6. Meslek onuru ve bağımsızlığı ile ilgili işlerde kanunlar ve meslek kurallarının gereğini her türlü organlara karşı

savunmak ve bu konuda doğrudan doğruya veya dolayısıyla kendisini göreve zorlayan hususları yapmak.”

*** MESLEĞİNİ İCRA EDERKEN YA DA MESLEĞİNDEN
DOLAYI AVUKATA KARŞI SUÇ İŞLENMESİ DURUMUNDA,
KORUYUCU HÜKÜMLER NELERDİR?**

–**Avukatlık Kanunu Madde 1:** “Avukatlık, kamu hizmeti ve serbest bir meslektir.

(Değişik : 2/5/2001–4667/1 md.) Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder.”

–**Avukatlık Kanunu madde 57:** “Görev sırasında veya yaptığı görevden dolayı avukata karşı işlenen suçlar hakkında, bu suçların hakimlere karşı işlenmesine ilişkin hükümler uygulanır.”

–**TCK Madde 6/1/d:** “Ceza kanunlarının uygulanmasında;... **Yargı görevi yapan deyiminden;** yüksek mahkemeler ve adlî, idarî ve askerî mahkemeler üye ve hâkimleri ile Cumhuriyet savcısı ve avukatlar... anlaşılır.”

–**TCK Madde 265:** “(1) Kamu görevlisine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Suçun yargı görevi yapan kişilere karşı işlenmesi halinde, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.”

–**TCK Madde 277 :** “(1) Bir davanın taraflarından birinin veya bir kaçının veya sanıkların veya davaya katılanların, mağdurların leh veya aleyhinde, **yargı görevi yapanlara** emir veren veya baskı yapan veya nüfuz icra eden veya her ne suretle olursa olsun adı geçenleri hukuka aykırı olarak etkilemeye teşebbüs eden kimseye iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir. Teşebbüs iltimas derecesini geçmediği takdirde verilecek ceza altı aydan iki yıla kadardır.”

–**TCK Madde 86:** “...(3) Kasten yaralama suçunun; a) Üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe karşı, b) Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı, c) **Kişinin yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle**, d) Kamu görevlisinin sahip bulunduğu nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle, e) Silâhla, İşlenmesi hâlinde, şikayet aranmaksızın, verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

*** AVUKATIN DOSYA İNCELEME, BİLGİ-BELGE TOPLAMA YETKİSİNİN DAYANAKLARI NELERDİR?**

–**Avukatlık Kanunu Madde 2:** “...(Değişik : 2/5/2001–4667/2 md.) **Yargı organları, emniyet makamları, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüsleri, özel ve kamuya ait bankalar, noterler, sigorta şirketleri ve vakıflar avukatlara görevlerinin yerine getirilmesinde yardımcı olmak zorundadır. Kanunlarındaki özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, bu kurumlar avukatın gerek duyduğu bilgi ve belgeleri incelemesine sunmakla yükümlüdür. Bu belgelerden örnek alınması vekâletname**

ibrazına bağlıdır. Derdest davalarda müzekkereler duruşma günü beklenmeksizin mahkemeden alınabilir.”

–**Avukatlık Kanunu madde 46:** “Avukat, işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek aldırabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tâbi değildir..., **Avukat veya stajyer, vekâletname olmaksızın dava ve takip dosyalarını inceleyebilir. Bu inceleme isteğinin ilgililerce yerine getirilmesi zorunludur. Vekâletname ibraz etmeyen avukata dosyadaki kâğıt veya belgelerin örneği veya fotokopisi verilmez.**”

–**Avukatlık Kanunu madde 35:** “...Kanun işlerinde ve hukuki meselelerde mütalaa vermek, mahkeme, hakem veya yargı yetkisini haiz bulunan diğer organlar huzurunda gerçek ve tüzel kişilere ait hakları dava etmek ve savunmak, adli işlemleri takip etmek, bu işlere ait bütün evrakı düzenlemek, yalnız baroda yazılı avukatlara aittir..., **Baroda yazılı avukatlar birinci fıkradakiler dışında kalan resmi dairelerdeki bütün işleri de takip edebilirler.**”

–**Avukatlık Kanunu madde 46:** “Avukat, işlerini kendi sorumluluğu altındaki stajyeri veya yanında çalışan sekreteri eliyle de takip ettirebilir, fotokopi veya benzeri yollarla örnek aldırabilir. Avukatın onanmasını istemediği örnekler harca tâbi değildir.”

–**CMK Madde 153:** “(1)Müdafî, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

(2) Müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek alması, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, sulh ceza hâkiminin kararıyla bu yetkisi kısıtlanabilir.

(3) Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında, ikinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(4) **(Değişik: 25/5/2005-5353/23 md.)** Müdafî, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

(5) Bu maddenin içerdiği haklardan suçtan zarar görenin vekili de yararlanır.”

– Cumhuriyet Başsavcılıkları İle Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik Madde 45: “5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun başka hüküm koyduğu haller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek şartıyla soruşturma evresindeki usul işlemleri gizlidir.

Şüpheli ya da **müdafî soruşturma evresinde** dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir.

Şüpheli ya da müdafinin dosya içeriğini incelemesi veya belgelerden örnek almasına ilişkin yetkisi, soruşturmanın

amacını tehlikeye düşürebilecek ise, Cumhuriyet savcısının istemi ve ilgili hâkimin kararıyla kısıtlanabilir.

Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adlî işlemlere ilişkin tutanaklar hakkında üçüncü fıkra hükmü uygulanmaz.

Bu maddenin içerdiği haklardan mağdur ya da şikâyetçi ile suçtan zarar gören ve vekilleri de yararlanır.

Soruşturma evrakı soruşturmayı geciktirmemek kaydıyla Cumhuriyet savcısının belirleyeceği personel huzurunda kalemde incelenir.”

– **Cumhuriyet Başsavcılıkları İle Adli Yargı İlk Derece Ceza Mahkemeleri Kalem Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmelik Madde 83:** “Mağdurun, şikâyetçinin, suçtan zarar görenin ve **katılanın vekilleri ile müdafî kovuşturma aşamasında** dosyayı ve muhafaza altına alınmış delilleri yazı işleri müdürü veya görevlendireceği bir zabıt katibinin yanında inceleyebilir.

Avukat ve stajyeri vekâletname olmaksızın kovuşturma dosyalarını inceleyebilirler.

Mağdurun, şikâyetçinin ve suçtan zarar görenin **vekilleri ile müdafî** vekâletname ibraz ederek dilekçe ile başvurmaları hâlinde bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilirler. Katılan da bu hakka sahiptir.”

– **Hukuk Muhakemeleri Kanunu Yönetmeliği Madde 42:** “(2) Avukatlar ve stajyerler, vekâletname olmaksızın dava

ve takip dosyalarını zabıt kâtibinin gözetiminde her zaman inceleyebilirler. İncelemenin yapıldığına dair düzenlenen dosya inceleme tutanağı avukat veya avukat stajyeri ile zabıt kâtibi tarafından imzalanarak dosyasında saklanır.”

*** AVUKATLIK KİMLİĞİNİN NİTELİĞİ NEDİR?**

–**Avukatlık Kanunu madde 9:** “...(Değişik dördüncü fıkra: 13/1/2004 – 5043/1 md.) Ruhsatnameler ve avukat kimlikleri Türkiye Barolar Birliği tarafından tek tip olarak bastırılır ve düzenlenir. 8 inci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen şekilde Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunca uygun bulma kararı verildiğinde ruhsatnameler Birlik Başkanı ve ilgili Baro Başkanı tarafından imzalanır. Avukat kimlikleri, tüm resmî ve özel kuruluşlar tarafından kabul edilecek resmî kimlik hükmündedir.”

*** KAMU KURUMLARINA VERMEK İSTEDİĞİNİZ DİLEKÇENİN KABUL EDİLME ZORUNLULUĞU VAR MIDIR?**

–**TCK Madde 121:** “(1) Kişinin belli bir hakkı kullanmak için yetkili kamu makamlarına verdiği dilekçenin hukukî bir neden olmaksızın kabul edilmemesi hâlinde, fail hakkında altı aya kadar hapis cezasına hükmolunur.”

* AVUKATIN GÖZALTINDAKİ MÜVEKKİLİ İLE GÖRÜŞMESİ ENGELLENEBİLİR Mİ?

– **CMK Madde 149:** “(1) Şüpheli veya sanık, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafii yardımından yararlanabilir; kanunî temsilcisi varsa, o da şüpheliye veya sanığa müdafii seçebilir.

(2) Soruşturma evresinde, **ifade almada en çok üç avukat** hazır bulunabilir.

(3) **Soruşturma ve kovuşturma evrelerinin her aşamasında avukatın, şüpheli veya sanıkla görüşme, ifade alma veya sorgu süresince yanında olma ve hukukî yardımda bulunma hakkı engellenemez, kısıtlanamaz.”**

– **CMK Madde 154:** “(1) Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafii ile yazışmaları denetime tâbi tutulamaz.”

– **Terörle Mücadele Kanunu Madde 10:** “Bu Kanun kapsamına giren suçlarla ilgili olarak, Ceza Muhakemesi Kanununun 250 ilâ 252 nci maddelerinde hüküm bulunmayan hususlarda diğer hükümleri uygulanır. Ancak;

b) Şüpheli, gözaltı süresince yalnız bir müdafii hukuki yardımından yararlanabilir. Gözaltındaki şüphelinin müdafii ile görüşme hakkı, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hâkim kararıyla yirmidört saat süre ile kısıtlanabilir; ancak bu süre içerisinde ifade alınamaz.

c) Şüphelinin kolluk tarafından ifadesi alınırken, **ancak bir müdafî** hazır bulunabilir.”

*** AVUKATIN ÜZERİ, BÜROSU YA DA KONUTUNDA ARAMA YAPILMASINA İLİŞKİN MEVZUAT NEDİR?**

– **Avukatlık Kanunu madde 58:** “Avukatların avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlardan dolayı haklarında soruşturma, Adalet Bakanlığının vereceği izin üzerine, suçun işlendiği yer Cumhuriyet savcısı tarafından yapılır. **Avukat yazıhaneleri ve konutları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısı denetiminde ve baro temsilcisinin katılımı ile aranabilir. Ağır ceza mahkemesinin görev alanına giren bir suçtan dolayı suçüstü hali dışında avukatın üzeri aranamaz.**”

– **TCK Madde 120:** “Hukuka aykırı olarak bir kimsenin üstünü veya eşyasını arayan kamu görevlisine 3 aydan 1 yıla kadar hapis cezası verilir.”

– **Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun Madde 86 (3):** “Kurum görevlileri ve dış güvenlik görevlileri dahil olmak üzere, sıfat ve görevi ne olursa olsun, ceza infaz kurumlarına girenler duyarlı kapıdan geçmek zorundadır. Bu kişilerin üstleri metal detektörle aranır; eşyaları x-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirilir, ayrıca şüphe hâlinde elle aranır. Bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrol elle yapılır. Ancak

milletvekilleri, mülkî amirler, hâkim, Cumhuriyet savcıları ve bu sınıftan sayılanlar, **avukatlar**, noterler, ceza infaz kurumları ve tutukevleri kontrolörleri, izleme kurulu başkan ve üyeleri, uluslararası sözleşmelerle yetkileri tanınmış kişi ve kuruluşların temsilcileri, ceza infaz kurumu ve tutukevi koruma birlik komutanı ile kurum müdürünün üstleri ağır cezayı gerektiren suçüstü hâlleri dışında elle aranamaz. Duyarlı kapı cihazının ikazının sürmesi hâlinde bu kişiler ancak, elle aramayı kabul ettikleri takdirde kuruma girebilirler. Ziyaret yerleri de ziyaret öncesi ve bitiminde aranır.”

– **Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun Madde 86 (4):** “Ceza infaz kurumlarına giren avukatlarca savunmaya ilişkin olduğu yazılı olarak beyan edilen belge ve dosyalar incelemeye tâbi tutulmaz.”

*** AVUKAT BÜROSUNUN ARANMASI ESNASINDA UYGULANACAK USUL KURALLARI NELERDİR?**

– **CMK Madde 130:** “(1) Avukat büroları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısının denetiminde aranabilir. Baro başkanı veya onu temsil eden bir avukat aramada hazır bulundurulur.

(2) Arama sonucu el konulmasına karar verilen şeyler bakımından bürosunda arama yapılan avukat, baro başkanı veya onu temsil eden avukat, bunların avukat ile müvekkili arasındaki meslekî ilişkiye ait olduğunu öne sürerek karşı koyduğunda, bu şey ayrı bir zarf veya paket içerisine konularak hazır bulunanlarca mühürlenir ve bu konuda gerekli

kararı vermesi, soruşturma evresinde sulh ceza hâkiminden, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemeden istenir. Yetkili hâkim el konulan şeyin avukatla müvekkili arasındaki meslekî ilişkiye ait olduğunu saptadığında, el konulan şey derhâl avukata iade edilir ve yapılan işlemi belirten tutanaklar ortadan kaldırılır. Bu fıkra da öngörülen kararlar, yirmi dört saat içinde verilir.

(3) Postada el koyma durumunda bürosunda arama yapılan avukat veya baro başkanı veya onu temsil eden avukatın karşı koyması üzerine ikinci fıkra da belirtilen usuller uygulanır.”

**–Adli ve Önleme Aramaları Yönetmeliği Madde 13:
“Cumhuriyet savcısı hazır olmaksızın avukat bürolarında arama yapılamaz.**

Avukat büroları ancak mahkeme kararı ile ve kararda belirtilen olayla ilgili olarak Cumhuriyet savcısının denetiminde aranabilir. Baro başkanı veya onu temsil eden bir avukat aramada hazır bulundurulur.

Arama sonucu el konulmasına karar verilen şeyler bakımından bürosunda arama yapılan avukat, baro başkanı veya onu temsil eden avukat, bunların avukat ile müvekkili arasındaki meslekî ilişkiye ait olduğunu öne sürerek karşı koyduğunda, bu şey ayrı bir zarf veya paket içerisine konularak hazır bulunanlarca mühürlenir ve bu konuda gerekli kararı vermesi, soruşturma evresinde sulh ceza hâkiminden, kovuşturma evresinde hâkim veya mahkemeden istenir. Yetkili hâkim el konulan şeyin avukatla müvekkili arasında meslekî ilişkiye ait olduğunu tespit ettiğinde, el konulan şey

derhâl avukata iade edilir ve yapılan işlemi belirten tutanaklar ortadan kaldırılır. Bu fıkra da öngörülen kararlar yirmi dört saat içinde verilir.

Postada el koyma durumunda bürosunda arama yapılan avukat veya baro başkanı veya onu temsil eden avukatın karşı koyması üzerine üçüncü fıkra da belirtilen usuller uygulanır.”

– **CMK Madde 116:** “(1) Yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eşyası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.”

– **CMK Madde 119:** “(2) Arama karar veya emrinde;

a) Aramanın nedenini oluşturan fiil,

b) Aranılacak kişi, aramanın yapılacağı konut veya diğer yerin adresi ya da eşya,

c) Karar veya emrin geçerli olacağı zaman süresi,

Açıkça gösterilir.

(3) Arama tutanağına işlemi yapanların açık kimlikleri yazılır.”

– **CMK Madde 121:** “(1) Aramanın sonunda hakkında arama işlemi uygulanan kimseye istemi üzerine aramanın 116 ve 117 nci maddelere göre yapıldığını ve 116 ncı maddede gösterilen durumda soruşturma veya kovuşturma konusu fiilin niteliğini belirten bir belge ve istemi üzerine elkonulan veya koruma altına alınan eşyanın listesini içeren bir defter

ve eğer şüpheyi haklı kılan bir şey elde edilmemiş ise bunu belirten bir belge verilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen belgelerde, hakkında arama işlemi uygulanan kimsenin, elkonulan eşyanın mülkiyetine ilişkin görüş ve iddialarına da yer verilir.

(3) Koruma altına alınan veya elkonulan eşyanın tam bir defteri yapılır ve bu eşya resmî mühürle mühürlenir veya bir işaret konulur.”

– Polis Vazife ve Selahiyet Kanunu Madde 9 (Önleme araması): “Polis, tehlikenin veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla usûlüne göre verilmiş sulh ceza hâkiminin kararı veya bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde mülkî âmirin vereceği yazılı emirle; kişilerin üstlerini, araçlarını, özel kâğıtlarını ve eşyasını arar; alınması gereken tedbirleri alır, suç delillerini koruma altına alarak 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre gerekli işlemleri yapar.

Arama talep yazısında, arama için makul sebeplerin oluştuğunun gerekçeleriyle birlikte gösterilmesi gerekir.

Arama kararında veya emrinde;

- a) Aramanın sebebi,
- b) Aramanın konusu ve kapsamı,
- c) Aramanın yapılacağı yer,
- ç) Aramanın yapılacağı zaman ve geçerli olacağı süre, belirtilir.

Önleme araması aşağıdaki yerlerde yapılabilir:

a) 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamına giren toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin yapıldığı yerde veya yakın çevresinde.

b) Özel hukuk tüzel kişileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları veya sendikaların genel kurul toplantılarının yapıldığı yerin yakın çevresinde.

c) Halkın topluca bulunduğu veya toplanabileceği yerlerde.

ç) Eğitim ve öğretim özgürlüğünün sağlanması için her derecede eğitim ve öğretim kurumlarının idarecilerinin talebiyle ve 20 nci maddenin ikinci fıkrasının (A) bendindeki koşula uygun olarak girilecek yüksek öğretim kurumlarının içinde, bunların yakın çevreleri ile giriş ve çıkışlarında.

d) Umumî veya umuma açık yerlerde.

e) Her türlü toplu taşıma araçlarında, seyreden taşıtlarda.

Konutta, yerleşim yerinde ve kamuya açık olmayan işyerlerinde ve eklentilerinde önleme araması yapılamaz.

Spor karşılaşması, miting, konser, festival, toplantı ve gösteri yürüyüşünün düzenlendiği veya aniden toplulukların olduğu hallerde gecikmesinde sakınca bulunan hal var sayılır.

Polis, tehlikenin önlenmesi veya bertaraf edilmesi amacıyla güvenliğini sağladığı bina ve tesislere gelenlerin; herhangi bir emir veya karar olmasına bakılmaksızın, üstünü, aracını ve eşyasını teknik cihazlarla, gerektiğinde el ile kontrol etmeye

ve aramaya yetkilidir. Bu yerlere girmek isteyenler kimliklerini sorulmaksızın ibraz etmek zorundadırlar. Milletlerarası anlaşmalar hükümleri saklıdır.

Önleme aramasının sonucu, arama kararı veya emri veren merci veya makama bir tutanakla bildirilir.”

*** ARAMA ESNASINDA ELE GEÇİRİLEN BELGELERİ KOLLUK İNCELEYEBİLİR Mİ?**

– CMK Madde 122 “(1) Hakkında arama işlemi uygulanan kimsenin belge veya kâğıtlarını inceleme yetkisi, Cumhuriyet savcısı ve hâkime aittir.

(2) Belge ve kâğıtların zilyedi veya temsilcisi kendi mühürünü de koyabilir veya imzasını atabilir. İleride mühürün kaldırılmasına ve kâğıtların incelenmesine karar verildiğinde bu işlemin yapılmasında hazır bulunmak üzere, zilyedi veya temsilcisi ya da müdafii veya vekili çağrılır; çağrıya uyulmadığında gerekli işlem yapılır.

(3) İnceleme sonucu soruşturma veya kovuşturma konusu suça ilişkin olmadığı anlaşılan belge veya kâğıtlar ilgisine geri verilir.”

*** BİLGİSAYAR ÜZERİNDE ARAMA YAPILMASINDA UYULACAK USULLER NELERDİR?**

CMK Madde 134: “(1) Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturmada, başka surette delil elde etme imkânının

bulunmaması halinde, Cumhuriyet savcısının istemi üzerine şüphelinin kullandığı bilgisayar ve bilgisayar programları ile bilgisayar kütüklerinde arama yapılmasına, bilgisayar kayıtlarından kopya çıkarılmasına, bu kayıtların çözülerek metin hâline getirilmesine hâkim tarafından karar verilir.

(2) Bilgisayar, bilgisayar programları ve bilgisayar kütüklerine şifrenin çözülememesinden dolayı girilememesi veya gizlenmiş bilgilere ulaşılamaması halinde çözümün yapılabilmesi ve gerekli kopyaların alınabilmesi için, bu araç ve gereçlere el konulabilir. Şifrenin çözümünün yapılması ve gerekli kopyaların alınması halinde, el konulan cihazlar gecikme olmaksızın iade edilir.

(3) Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine el koyma işlemi sırasında, sistemdeki bütün verilerin yedeklemesi yapılır.

(4) İstemesi halinde, bu yedekten bir kopya çıkarılarak şüpheliye veya vekiline verilir ve bu husus tutanağa geçirilerek imza altına alınır.

(5) Bilgisayar veya bilgisayar kütüklerine el koymaksızın da, sistemdeki verilerin tamamının veya bir kısmının kopyası alınabilir. Kopyası alınan veriler kâğıda yazdırılarak, bu husus tutanağa kaydedilir ve ilgililer tarafından imza altına alınır.”

AVUKAT HAKLARINA İLİŞKİN ULUSLARARASI MEVZUAT

Avukatların Rolüne Dair Temel Prensipler (Havana Kuralları)

27 Ağustos–7 Eylül 1990 tarihleri arasında Havana’da toplanan Suçların Önlenmesine ve Suçların Islahı Üzerine Birleşmiş Milletler Konferansı tarafından kabul edilmiştir.

Başlangıç

Dünya halkları, Birleşmiş Milletler Şartı’nda adaletin sürdürülebileceği koşulları yaratmak için verdikleri kararı teyit ettiklerinden ve ırk, cins, dil ve din ayırımı yapmaksızın insan haklarına ve temel özgürlüklere saygıyı geliştirme ve teşvik etme konusunda uluslararası işbirliğini gerçekleştirme amacı taşıdıklarını ilan ettiklerinden,

İnsan Hakları Evrensel Bildirisi hukuk önünde eşitlik ile masumluk karinesi prensiplerine, hukuken kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir yargı yeri tarafından adil ve aleni olarak yargılanma hakkına ve kendisine suç isnat edilen bir kimsenin savunması için gerekli bütün güvencelere yer verdiğinden,

Buna ek olarak, Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi de sebepsiz yere gecikmeden yargılanma hakkını ve

hukuken kurulmuş bağımsız ve tarafsız yetkili bir mahkeme tarafından yargılama hakkını ilan ettiğinden,

Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi de, devletlerin Birleşmiş Milletler Şartı'na göre her yerde insan hak ve özgürlüklerine saygı gösterilmesi ve buna uyulması yükümlülüğünü hatırlattığından,

Herhangi Bir Biçimde Tutulan veya Hapsedilen Kişilerin Korunması İçin Prensipler Bütünü, tutulan bir kimsenin bir avukatın yardımından yararlanma ve avukatla iletişim kurma ve avukatla görüşme hakkına sahip olmasını öngördüğünden,

Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar, tutuklulara, özellikle hukuki yardım verilmesini ve avukatla gizli bir biçimde görüşme imkanının sağlanmasını tavsiye ettiğinden,

Suçtan ve Yetki İstismarından Mağdur Olanlara Adalet Sağlanmasına Dair Temel Prensipler Bildirisi, suç mağdurlarının adalete ulaşmaları ve adil muamele görmeleri, zararların karşılanması, tazminat ve yardım almaları için uluslararası ve ulusal düzeyde alınması gerekli tedbirleri tavsiye ettiğinden,

Bütün insanların sahip olduğu ekonomik, sosyal ve kültürel veya kişisel ve siyasal nitelikteki insan hakları ve temel özgürlüklerin yeterli bir biçimde korunması, herkesin bağımsız hukukçuların sağladığı adli hizmetlere etkili bir biçimde ulaşma hakkına sahip olmasını gerektirdiğinden,

Avukatların meslek örgütleri, mesleki standartların ve meslek ahlakının yüceltilmesinde, üyelerinin baskıya, haklarının yersiz olarak kısıtlanmasına ve ihlal edilmesine karşı korunmasında, ihtiyacı bulunan herkese adli hizmet sağlanmasında

ve hükümet ve diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak adaletin ve kamu yararının daha fazla gerçekleştirmesinde hayati bir role sahip olduğundan,

Avukatların görevlerini gereği gibi yerine getirmelerini sağlama ve geliştirme konusunda üye devletlere yardımcı olmak için formüle edilen aşağıdaki Avukatların Rolüne Dair Prensipler, ulusal mevzuat ve uygulama bakımından hükümetler tarafından dikkate alınır ve avukatlarla birlikte yargıçlar, savcılar, yürütme ve yasama organı mensupları gibi diğer kimselerin ve genel olarak halkın dikkatine sunulur. Bu prensipler mümkün olduğu kadar, avukatlık resmi statüsüne sahip olmadan avukatlık görevi yapan kimselere de uygulanır.

Avukata ve Adli Hizmetlere Ulaşma

1. Herkes haklarının varlığını tespit ettirmek, korumak ve ceza muhakemesinin her aşamasında haklarını savunmak için kendi seçtiği bir avukatın yardımına başvurma hakkına sahiptir.

2. Hükümetler, ırk, renk, etnik köken, cinsiyet, dil, sin, siyasal veya başka bir fikir, ulusal ve toplumsal köken, doğum, ekonomik veya başka bir statüye dayanan bir ayrımcılıkla hiç biri ayırım yapmaksızın, egemenlik yetkisine tabi olan ve ülke içinde bulunan herkesin, avukata etkili bir biçimde ve eşit olarak ulaşma hakkını sağlayan etkin usulleri ve ihtiyaçlarına karşılık verebilecek mekanizmalar kurar.

3. Hükümetler, yoksullara ve gerektiği takdirde mahrumiyet içinde bulunan diğer kimselere adli hizmet verilmesi için

yeterli mali imkanlar ve başka kaynaklar sağlar. Avukatların meslek örgütleri bu hizmetlerin, imkanların ve kaynakların organize edilmesinde sunulmasında işbirliği yapar.

4. Hükümetler ve avukatların meslek örgütleri, kişilerin hukuka göre sahip oldukları haklar ve ödevler ile temel özgürlüklerin korunmasında avukatların rolü konusunda halkı bilgilendirmek için programlar yaparlar. Yoksul ve mahrumiyet içindeki diğer kimselere yardım ederken, onların haklarını arayabilecekleri ve gerektiği takdirde avukatın yardımını isteyebilecekleri bir konuma ulaşmaları için özel bir dikkat gösterir.

Ceza Adaletiyle İlgili Konularda Özel Koruyucular

5. Hükümetler, gözüaltına alınan veya tutulan veya cezai bir fiil ile suçlanan kimselerin, kendi seçtikleri bir avukatın yardımından yararlanma hakkına sahip oldukları konusunda yetkili makamlar tarafından hemen bildirilmelerini sağlar.

6. Avukatı bulunmayan bu durumdaki kimselere, adaletin yararının gerektirdiği bütün olaylarda etkili bir hukuki yardım verilmesi için, suçun niteliğine uygun deneyim ve donanıma sahip bir avukat atanır; bu kimseler avukatlık hizmetinin karşılığını ödeyebilme imkanından yoksun ise, ücretini kendisinin ödemediği bir avukat hakkına sahiptir.

7. Hükümetler ayrıca, hakkında suç isnadı bulunsun veya bulunmasın, gözüaltına alınan veya tutulan herkese hemen ve her ne olursa olsun gözüaltına alınmasından ve tutulmasından itibaren kırk sekiz saat geçmeden avukata ulaşma hakkı sağlar.

8. Gözaltına alınan veya hapsedilen herkesin, bir avukat tarafından vakit geçirilmeden ziyaret edilmesi, kesintisiz biçimde iletişim kurabilmesi ve sansüre uğramadan tam bir gizlilik içinde görüşebilmesi için yeterli imkanlar, zaman ve kolaylık sağlanır. Kanun adamları, görüşmeleri gözle izleyebilir fakat dinleyemez.

Avukatların Nitelikleri ve Eğitimi

9. Hükümetler, avukatlık meslek örgütleri ve öğretim kurumları, avukatların gereği gibi eğitim ve öğrenim almalarını ve avukatlık meslek idealleri ve ahlaki görevleri ile ulusal ve uluslararası hukuk tarafından tanınmış olan insan haklarına ve temel özgürlüklere vakıf olmalarını sağlar.

10. Hükümetleri avukatların meslek örgütleri ve öğretim kurumları, hukuk mesleğine girişte ve mesleğin icrası dışında bir kimseye karşı ırk, renk, cinsiyet etnik köken din, siyasal veya başka bir fikir, ulusal veya toplumsal köken, mülkiyet, doğum, ekonomik veya başka bir statü gibi nedenlerle ayrımcılık yapılmamasını sağlar. Bir avukatın ilgili ülkenin vatan-daşı olması şartı, ayrımcılık yapılması şeklinde anlaşılmaz.

11. Adli hizmete olan ihtiyaçları karşılanmayan grupların, toplulukların veya bölgelerin bulunduğu ülkelerin bulunduğu ve özellikle bu tür grupların değişik kültürlerle, geleneklere ve dillere sahip olmaları veya geçmişte ayrımcılıktan ötürü mağdur edilmiş bulunmaları halinde; hükümetleri avukatların meslek örgütleri ve öğretim kurumları bu gruplara mensup meslek adaylarının adalet mesleğine girmeleri için

özel tedbirler alır ve kendi gruplarının ihtiyaçlarına uygun şekilde eğitim ve öğretim görevlerini sağlar.

Avukatların Görev ve Sorumlulukları

12. Avukatlar adalet dağıtımında temel bir unsur olarak, her zaman mesleklerinin şeref ve itibarını korurlar.

13. Avukatların müvekkillerine karşı görevleri şunları içerir:

a. Müvekkillerine sahip oldukları haklar ve yükümlülükler ile müvekkillerinin haklarını ve yükümlülüklerini ilgilendirdiği ölçüde hukuk sisteminin işleyişi konusunda kendilerine bilgi vermek;

b. Müvekkillerine uygun yoldan her türlü yardımda bulunmak ve onların haklarını korumak için hukuki muamelede bulunmak;

c. Müvekkillerine mahkemeler, yargı yerleri ve eğer uygunsa idari makamlar önünde yardım etmek.

14. Avukatlar müvekkillerinin haklarını korurken ve adaletin gerçekleşmesine çalışırken, ulusal ve uluslararası hukukun tanıdığı insan haklarının ve temel özgürlükleri yüceltmeye çalışırlar ve hukuka ve hukukçuluk mesleğinin kabul görmüş standartlarına ve ahlaki kurallarına uygun biçimde serbestçe ve özenle hareket ederler.

15. Avukatlar her zaman müvekkillerinin menfaatlerine saygı gösterirler.

Avukatlık Faaliyetinin Güvencesi

16. Hükümetler avukatların;

a. Hiçbir baskı, engelleme, taciz veya yolsuz bir müdahaleyle gerek karşılaşmadan her türlü mesleki faaliyeti yerine getirmelerini;

b. Yurt içinde ve yurt dışında serbestçe seyahat etme ve müvekkilleriyle görüşebilmelerini;

c. Kabul görmüş meslek ahlak kurallarına, görevlerine, standartlarına uygun faaliyette bulundukları için kovuşturma veya idari, ekonomik veya başka bir yaptırımla sıkıntı çekmemelerini veya tehditle karşılaşmamalarını sağlar.

17. Avukatlar görevlerini icra etmemeleri nedeniyle güvenlikleri tehdit edildiği takdirde, yetkili makamlar tarafından gerekli bir biçimde korunurlar.

18. Avukatlar görevlerini icra etmeleri nedeniyle müvekkilleriyle veya müvekkillerinin davalarıyla özdeşleştirilemezler.

19. Bir avukat ulusal hukuka ve uygulamaya göre ve bu prensiplerle bağdaşır bir biçimde müvekkil tarafından azledilmedikçe, huzurunda avukatlık yapma hakkına sahip olduğu mahkeme veya idari makam tarafından bu makamların önüne çıkma hakkından yoksun bırakılamaz.

20. Avukatlar, bir mahkeme, yargı yeri veya hukuki ya da idari bir makam önünde mesleki nedenlerle bulundukları sırada veya konuyla ilgili yazılı veya sözlü taleplerinde yaptıkları beyanlardan ötürü hukuki v cezai muafiyetten yararlanır.

21. Yetkili makamların ellerinde veya denetimleri altında bulunan gerekli bilgileri, dosyaları ve belgeleri, avukatların müvekkillerine etkili bir hukuki yardım verebilmelerini sağlayacak yeterli bir sürede ulaşmalarını temin etmek, kamu makamlarının görevidir. Avukatların bu belgelere en kısa sürede ulaşmaları sağlanır.

22. Hükümetler, avukatlar ile müvekkilleri arasında mesleki ilişkiler kapsamındaki bütün haberleşme ve görüşmelerin gizli olduğunu kabul eder ve buna saygı gösterir.

İfade ve Örgütlenme Özgürlüğü

23. Avukatlar, diğer vatandaşlar gibi ifade, inanç, örgütlenme ve toplanma özgürlüğüne sahiptir. Avukatlar özellikle, hukukla, adalet sistemiyle ve insan haklarının geliştirilmesi ve korunması ile ilgili konularda kamusal tartışmalara katılma ve yasal faaliyetleri veya yasal bir örgüte mensup olmaları nedeniyle mesleki kısıtlamalara maruz kalmaksızın, yerel, ulusal veya uluslararası örgütler kurma veya bunlara mensup olma ve bunların toplantılarına katılma hakkına sahiptir. Avukatlar bu hakları kullanırken, her zaman hukuka ve hukuk mesleğinin kabul görmüş standartlarına ve meslek ahlak kurallarına uygun davranırlar.

Avukatların Meslek Örgütleri

24. Avukatlar kendi menfaatlerini temsil etmek süreklilik taşıyan mesleki eğitim ve öğretimlerini geliştirmek ve meslek haysiyetlerini korumak için bağımsız meslek örgütleri kurma

ve bunlara katılma hakkına sahiptir. Meslek örgütlerinin yönetim organları, üyeleri tarafından seçilir ve bu organlar dış müdahaleye maruz kalmadan görevlerini yapar

25. Avukatlık meslek örgütleri herkese etkili ve eşit bir biçimde adli hizmet verilmesi için ve avukatların usulsüz bir müdahale ile karşılaşmadan hukuka ve kabul görmüş meslek ahlak kurallarına ve standartlarına uygun olarak müvekkilleri ile görüşebilmeleri ve onlara yardım edebilmeleri sağlamak için hükümetle işbirliği yapar.

Disiplin İşlemleri

26. Avukatın mesleki davranış kuralları, ulusal hukuka, geleneklere, uluslararası standartlara ve normlara uygun olarak kendi meslek örgütlerinin ilgili organları veya yasama organı tarafından düzenlenir.

27. Mesleki sıfatları nedeniyle avukatlar hakkında yapılan suçlamalar ve şikayetler, usulüne uygun olarak hızla ve adil bir biçimde takip edilir. Avukatlar, kendi seçtikleri bir avukattan yardım görme hakları da dahil, adil yargılanma hakkına sahiptir.

28. Avukatlar hakkında disiplin işlemleri, meslek örgütleri tarafından kurulan bağımsız bir disiplin komitesi, bağımsız bir kanuni makam veya bir mahkeme önüne getirilir ve bu işlemler bağımsız yargısal denetime tabidir.

29. Bütün disiplin işlemleri, mesleki davranış kurallarına ve diğer kabul görmüş mesleki standartlar ile hukuk

mesleğinin ahlak kurallarına uygun olarak ve bu prensipler ışığında karara bağlanır.

AVRUPA KONSEYİ AVUKATLIK MESLEĞİNİN İCRASINDAKİ ÖZGÜRLÜKLER HAKKINDA 9 NUMARALI TAVSİYE KARARI

Avrupa Konseyi Statüsünün 15. maddesi (b) bendine dayanarak Bakanlar Kurulu, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin hükümlerini dikkate alarak;

Aralık 1990'da Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından onaylanan "Avukatların Rolü ile İlgili Birleşmiş Milletler Temel Prensipleri"ni dikkate alarak;

13 Ekim 1994'de Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi tarafından kabul edilen "Hakimlerin Rolü, Etkinlikleri ve Bağımsızlığı ile İlgili 12 (94) Numaralı Tavsiye Kararını" dikkate alarak;

Avukatların ve oluşturdukları mesleki kuruluşların, insan haklarının ve temel hakların korunmasını sağlamakta oynadıkları temel rolün altını çizerek;

Hukuk devletinin güçlendirilmesinde, özellikle bireysel özgürlüklerin korunmasındaki görevleri ile yer alan avukatların mesleğin icrasındaki bağımsızlıklarının desteklenmesini arzulayarak;

Adil bir sistem olarak adaletin sağlanmasının, hangi merciden veya hangi sebeple olursa olsun, doğrudan doğruya veya dolaylı sınırlama, tesir, baskı ve müdahaleye tabi olmaksızın avukatların mesleklerini ifa ederken sahip oldukları

özgürlüklerinin korunmasını garanti altına alan bir sistem olması gereğinin farkında olarak;

Avukatların mesleki sorumluluklarını gereği gibi yerine getirmeleri gereksiniminin ve özellikle, yeterli bir eğitim almalarının ve mahkemeler ile müvekkillerine karşı olan sorumlulukları arasında bir denge kurma ihtiyacının farkında olarak;

Adalete ulaşmanın, ekonomik bakımdan zayıf durumda olan kişilere de avukatlık hizmetinin sunulması olduğu düşünülerek;

Üye devletlerin hükümetlerine, bu teklifin içerdiği prensiplerin aşamalı olarak uygulanması için, yeri geldiğinde gerekli gördüğü tedbirleri almalarını veya desteklemelerini tavsiye eder.

Bu tavsiyenin amacı bakımından “avukat” sözcüğü; ulusal yasaya uygun olarak dava açmaya, müvekkili adına hareket etmeye, hukukun uygulanmasına, müvekkili adına mahkemeye çıkmaya veya ona danışmanlık yapmaya ve onu temsil etmeye ehil ve yetkili olan ve Prensip I. (2)’ye göre meslek örgütüne (baroya) kaydı kabul edilmiş kişidir.

Prensip I

Avukatlık Mesleğinin İcrasındaki Özgürlüğün Genel Prensipleri

1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin ilgili maddeleri dikkate alınarak avukatlık mesleğinin icrasındaki özgürlüğün ayırım gözetmeden, hükümet veya kamudan gelebilecek

uygunsuz müdahalelere yer vermeyecek şekilde korunması, teşvik edilmesi ve bağımsızlık prensibine saygı gösterilmesi için gereken tüm tedbirler alınmalıdır.

2. Avukatlık mesleğine kaydolma başvurusu bağımsız bir meslek organı tarafından, değerlendirilmelidir. Uygulamadan doğan sebeplerle bu imkanınız olursa, kayıt başvurusu veya kaydın silinmesi ve bağlantılı disiplin meseleleri hakkında mahkemeye veya bağımsız bir özel organa başvuru hakkı mümkün olmalıdır. Mahkemece veya bağımsız özel organca alınacak tüm kararlar yargısal denetime tabi olmalıdır.

3. Avukatlar inanç, ifade, hareket, dernek kurma ve toplanma özgürlüğüne sahip olmalıdırlar ve özellikle adaletin sağlanması ve hukuku ilgilendiren konularla ilgili tartışmalarda yer alma ve hukuk reformları tavsiyesinde bulunma hakkına sahip olmalıdırlar.

4. Mesleki standartlara uygun olarak hareket eden avukatlar, herhangi bir yaptırıma veya baskıya tabi tutulmamalıdırlar veya bununla tehdit edilmemelidirler.

5. Avukatlar özgürlüğü kısıtlanmış olanlar da dahil olmak üzere müvekkillerine erişebilmesi, onların kendilerine özel olarak danışmasını sağlayabilmesi ve onları mesleki standartlara uygun olarak temsil etmelidirler.

6. Dosyaların, diğer dokümanların ve elektronik haberleşmenin içeriği de dahil olmak üzere avukat müvekkil ilişkisindeki gizliliği korumak için her türlü tedbirler alınır. Bu kaideye istisna ancak iç hukuka ve demokratik toplum gereklerine uygun olarak yürütülen cezai soruşturma sebebi

ile ve yargısal veya başka bir bağımsız tarafsız mercii tarafından kontrol edilerek izin verilmelidir.

7. Avukatların çıkmaya yetkili oldukları mahkemeye erişimleri engellenmemeli ve müvekkillerinin haklarını mesleki kurallara göre savunurken ilgili her türlü dosyaya erişebilmelidirler.

8. Aynı davada avukatlık yapan tüm avukatlara mahkemece eşit biçimde davranılmalıdır.

Prensip II

Hukuk Eğitimi, Staj ve Hukuk Mesleğine Giriş

1. Hukuk eğitimi, mesleğe giriş ve devam etme cinsiyet veya cinsel tercih, ırk, renk, din, siyasi veya diğer fikirler, sosyal veya etnik köken, bir azınlığa mensup olma, mülkiyet, doğum ve fiziksel sebeplere dayanılarak reddedilmemelidir.

2. Mesleki girişin ön şartı olan ahlak ve yüksek standartta eğitim almış olma şartlarının ve avukatların devam eden eğitiminin sağlanması için gereken tüm tedbirler alınmalıdır.

3. Hukuk eğitimi, devam eden eğitim programları da dahil olmak üzere, hukuki beceriyi güçlendirmeye çabalamalı, ahlaki konuların ve insan hakları ile ilgili konuların farkına varılmasını sağlamalı ve avukatları müvekkillerinin haklarının korumaları, temin etmeleri ve müvekkillerinin haklarına saygı duymaları için eğitmeli ve bunun yanında adaletin uygun bir şekilde sağlanmasını desteklemelidir.

Prensip III

Avukatların Görevleri ve Roller

1. Barolar ve avukatların diğer birlikleri, mesleki standartları ve diğer davranış kurallarını hazırlamalı ve avukatların müvekkillerinin meşru haklarını savunurken adil, dikkatli ve bağımsız olmalarını sağlamalıdır.

2. Meslek sırlarına, iç hukuka, yönetmeliklere ve meslek standartlarına uygun olmaksızın açığa vurulması durumunda uygun yaptırımlar uygulanmalıdır.

3. Avukatların müvekkillerine karşı görevleri aşağıdakileri de kapsar:

a. Müvekkillerinin hak ve yükümlülüklerini ve bunun yanında mali giderler de dahil olmak üzere davanın olası sonuçlarını bildirmek,

b. Davayı öncelikle barışçı yollardan çözmek,

c. Davayı müvekkillerinin haklarının yerine getirilmesi ve korunması için almak,

d. Menfaatlerin çatışmasını önlemek,

e. Makul bir şekilde üstesinden gelebileceklerinden daha fazla iş almamak.

4. Avukatlar yargıya saygı göstermeli ve mahkemelere karşı olan görevlerini mesleki standartlara ve iç hukuk kurallarına uygun olarak yerine getirmelidirler. Herhangi bir durumda avukatların yargısal faaliyetten çekilmesi söz konusu olursa bu hal belirli bir süre ile sınırlı ve müvekkillerinin ya da

hizmetlerinden yararlananların zarar görmeyeceği şekilde olmalıdır.

Prensip IV

Tüm Şahısların Avukatlara Erişebilmesi

1. Herkesin bağımsız avukatlarca sağlanan hukuki hizmetlerden etkin bir şekilde yararlanması için tedbirler alınmalıdır.

2. Avukatların ekonomik bakımdan zayıf kişilere de hukuk hizmeti vermeleri teşvik edilmelidir.

3. Üye devletlerin hükümetleri, adaletin gereği olarak etkin hukuki hizmetlerin ekonomik bakımdan zayıf kişilere ve özellikle de özgürlükleri kısıtlanmış kişilere etkin avukatlarca bedelsiz olarak sağlanmasını güvence altına almalıdır.

4. Avukatlık ücretlerini düzenleyen kanun ve düzenlemeler avukatlara makul düzeyde kazanç sağlayıcı ve kamunun hukuk hizmeti ihtiyacını karşılayıcı nitelikte olmalıdır.

5. Avukatların müvekkillerine karşı ifa edecekleri hizmet ücretin kamusal fonlardan tamamen veya kısmen ödenmesinden etkilenmemelidir.

Prensip V

Birlikler

1. Avukatların diğer kişilerle veya tek başlarına, mesleki standartların yükseltilmesi, hak ve bağımsızlıklarının korunması amacını güden ulusal veya uluslararası birliklere

katılmalarına veya birlikler kurmalarına izin verilmeli ve bu teşvik edilmelidir.

2. Barolar veya avukatların oluşturdukları diğer mesleki birlikler, kendi kendini yöneten organlardır, yetkililerden ve kamudan bağımsızdırlar.

3. Baroların ve avukatların oluşturdukları mesleki birliklerin, üyelerini korumalarına ve üyelerinin bağımsızlıklarını ihlal eden her türlü saldırı ve usulsüz sınırlamaya karşı yapacakları savunmalara saygı gösterilmelidir.

4. Barolar ve diğer kuruluşlara aşağıda sayılanları da kapsayan, avukatların bağımsızlıklarını sağlamaları için teşvik edilmelidir ve bunun yanında:

a. Adaletin sağlanmasının korkusuzca savunulması ve teşvik edilmesi,

b. Avukatların toplumdaki yerinin korunması ve özellikle de itibarlarının, onurlarının ve dürüstlüklerinin gözetilmesi,

c. Adli yardım ve danışmanlık da dahil olmak üzere, ekonomik bakımdan yetersiz durumda olan kişilerin adalete ulaşabilmelerini sağlamak için hazırlanan projelerde avukatların yer almasının desteklenmesi,

d. Hukuk reformlarının, mevcut ya da tasarı halindeki yasalar hakkındaki tartışmaların desteklenmesi, teşvik edilmesi,

e. Meslek üyelerinin refahının sağlanması ve gerekli hallerde onlar ve ailelerine yardım edilmesi,

f. Özellikle, hükümetler arası, hükümet dışı ve avukatların oluşturdukları uluslararası organizasyonların çalışmaları göz önünde bulundurularak, avukatların rolünün geliştirilmesi için, diğer ülkelerdeki avukatlarla işbirliği yapılması,

g. Avukatlığın evrensel anlamda yeterliliğinin temin edilmesi ve avukatların disiplin ve davranış standartlarına uygun davranmasının gözetilmesi.

5. Barolar ve diğer mesleki kuruluşlar, avukatların haklarının uygun organlarca savunulması da dahil olmak üzere, şu hallerde lüzumlu şekilde harekete geçerler:

a. Avukatların yakalanması veya tutuklanması,

b. Avukatların dürüstlüğüne sorgulayan işlemlerle ilgili her türlü kararın alınması,

c. Avukatların üstlerinin veya eşyalarının herhangi bir şekilde aranması,

d. Avukatların zilyetliğinde bulunan dokümanlarına veya belgelerine el konulması,

e. Avukatlar adına hareket edilmesini gerektiren basın raporları,

Prensip VI

Disiplin Soruşturması

1. Barolar veya avukatların oluşturdukları diğer birlikler tarafından hazırlanmış davranış kurallarında yer alan mesleki standartlara uygun davranmayan avukatlar hakkında disiplin

soruşturması da dahil olmak üzere gerektiği gibi önlemler alınmalıdır.

2. Barolar ve avukatların oluşturdukları diğer mesleki birlikler, avukatları ilgilendiren disiplin soruşturmasının ifasına katılmaya yetkili ve sorumlu olmalıdırlar.

3. Disiplin soruşturması, avukatların söz konusu işlemlere katılmaları ve karara karşı yargısal denetimlere başvurmaları da dahil olmak üzere, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde düzenlenen hükümlere uygun icra edilmelidir.

4. Avukatlar tarafından işlenen disiplin suçları hakkında karar verilirken orantılılık ilkesine saygı gösterilmelidir.

TASLAK GEREKÇE

Giriş

1. Avukatlık mesleğinin icrası her toplumun kültürel, sosyal, politik ve tarihi ortamıyla her zaman sıkı ilişki içinde olmuştur ve her demokratik toplumda, avukatlar adaletin yerine getirilmesinde ve insan haklarının ve bireylerin temel özgürlüklerinin korunmasında önemli bir rol üstlenmişlerdir. 28 Ocak 1988 tarihinde Avrupa Topluluğu Barolar ve Hukuk Kurumları Konseyi (Council of the Bars and Law Societies of the European Community/CCBE) tarafından kabul edilen Avrupa Topluluğundaki Avukatlar İçin Davranış Kuralları şu hususu belirtir: “Mesleki davranış kuralları, bütün medeni toplumlarda önemli kabul edilen bir görevin avukat tarafından uygun biçimde yerine getirilmesini

sağlamak amacıyla, kendilerine uygulanan kişiler tarafından, onların içten rızalarıyla düzenlenmiştir.”

2. Serbest avukatlık son yıllarda oldukça değişmiştir ve mesleği icra edenler işlerinde daha çok ticari yaklaşımı benimsemek zorunda kalmışlardır. Ancak, bağımsız bir mesleğe mensupturlar ve mahkemeye ve müvekkillerine karşı sorumluluklarına uymalarını sağlayan kurallara riayet etmeli ve belirli mesleki standartları korumalıdırlar. Yüksek kalitede hukuk hizmetlerinin verilmesi ve kişiler arasında ayırım yapılmaması sağlanmalıdır.

3. Avukatlar sadece müvekkillerinin menfaatlerine değil, bir bütün olarak adalet sisteminin gereklerine hizmet etmelidirler. Avrupa Topluluğundaki Avukatlar için Davranış Kuralları’nda şu hususların önemi belirtilir: “Hukuk devleti ilkesi üzerine kurulmuş bir toplumda avukat önemli bir görev yerine getirir. Avukatın vazifesi kanun dairesinde kendisine talimat verilen işi sadakatle yerine getirmekle sınırlı değildir. Bir avukat, haklarını ve özgürlüklerini ileri süreceğine ve savunacağına dair, kendisine güvenen kişilerin menfaatlerini gözettiği gibi, adaletin yararına da hizmet etmelidir ve onun görevi sadece müvekkilinin davasını açmak değil, aynı zamanda onun danışmanı olmaktır. Bu nedenle bir avukatın vazifesi ona, aşağıda belirtilen kişilere karşı, çeşitli hukuki ve ahlaki sorumluluklar (bazen birbirleriyle çatışma halinde olan) yükler:

Müvekkil;

Avukatın müvekkilinin davasını götürdüğü veya onun hesabına hareket ettiği mahkemeler veya diğer merciiler,

genel olarak hukuk mesleği ve özellikle bu mesleğe mensup her meslektaş ve;

Kendisi için özgür ve bağımsız mesleğin varlığı devlet erkine ve diğer menfaatlere karşı insan haklarının önemli bir teminat aracı olan, birbirlerine mesleğin kendisinin koyduğu kurallara saygı ile bağlı,

4. Avukatlık mesleğinin icrasında uluslararası kabul görmüş standartların oluşturulması için uluslararası düzeyde çeşitli adımlar atılmıştır.

5. Birleşmiş Milletler avukatlarının görevi ile ilgili, uluslararası düzeyde hukuk mesleğinin icrası için yeknesak hükümler de içeren, prensipler hazırlanmıştır. Suçluların muamelesi ve suçların önlenmesi hakkında 8. Birleşmiş Milletler (BM) Kongresi (Küba, 27 Ağustos-7 Eylül 1990) Avukatların Görevi Hakkında Temel Esaslar'ı kabul etmiştir. Bu esaslar devletlerin, avukatların toplumdaki vazifelerini geliştirmek ve güvence altına almak amacıyla yürüttükleri hizmete yardımcı olmak için hazırlanmıştır. BM Genel Kurulu Aralık 1990, 45/121 sayılı kararında, Kongrenin kabul ettiği bu belgeyi “memnuniyetle benimsedi” ve “gerekli kanunların yapılmasında ve siyasi direktiflerin belirlenmesinde rehberlik yapılması ve belgede bulunan esasların her ülkenin kendi ekonomik, sosyal, hukuki, kültürel ve politik gerçeklerine uygun olarak yerine getirilmesi için çaba sarf edilmesi amacıyla hükümetleri davet etti.”

6. Avrupa Birliği düzeyinde avukatlık mesleğinin icrası ile ilgili olarak son zamanlarda önemli gelişmeler meydana gelmiştir. İlk olarak, Avrupa Birliği Konseyi, Avrupa Birliği

bünyesinde geçerli olacak (avukatların, diplomalarının kabulüne dayanarak, Avrupa Birliği’ndeki bir başka üye devlete yerleşmeden önce bir yetenek sınavına girmelerini veya bir uyum sürecini tamamlamalarını öngören) 98/5/CE sayılı bir Direktifi kabul etti. Daha sonra, 16 Şubat 1998’de Avrupa Birliği Konseyi avukatlara, Avrupa Birliği üyesi bir başka devletle o devletin kendi avukatlarıyla aynı şartlarda, orijinal mesleki unvanlarını kullanarak, sürekli ve kısıtlamaya tabi olmadan mesleklerini icra etme imkanını veren 98/5/CE sayılı Direktifi kabul etti. İkinci Direktif Avrupa Birliği’ne üye devletler tarafından 15 Aralık 1999’da uygulamaya konulacaktır.

7. Avrupa Birliği’ne üye devletlerdeki bu önemli gelişmelerin sonucu olarak avukatların, mesleklerini icra ettikleri ülkelerdeki mesleki standartlarla ilgili açık kuralları edinmeleri daha önemli hale gelmiştir.

8. Belirtilmelidir ki, her demokratik toplumdaki hukuk sisteminin önemli bir yönü kişilerin haklarının korunması ve davalarının adil ve halka açık duruşmalarda, makul bir süre içinde ve kanunla kurulmuş bir mahkeme tarafından görülmesidir. (İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunması Hakkındaki Sözleşme’nin 6. Maddesi aşağıda AİHS “Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi” olarak adlandırılmıştır.)

Bu, hususların yanında, işlemlerin her aşamasında hukuki hizmetten yararlanma hakkı gibi delil ve tanık gösterme hakkı olduğu anlamına gelir. AİHS’yi onaylayan Avrupa Konseyi’ne üye bütün devletler hukuki müracaat yollarının kullanılmasını temin etmelidirler.

9. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, doğrudan veya dolaylı olarak, avukatlarla ilgili çok sayıda mesele hakkında karar vermiştir. Özellikle, bu davalar avukatın etkin yardımı ve davanın sanığın yokluğunda görülmesi, avukat ile gizli görüşme, “adaletin gerektirdiği durumlarda” avukatın atanması ile ilgili olmuştur.

10. Bundan dolayı, teşkilatlı bir hukuk mesleğinin varlığı hukuk devleti ilkesinin sürdürülmesi için olduğu kadar insan haklarının korunması için de gerekli olduğundan; insan haklarının korunması, hukukun üstünlüğü ilkesinin bütün Avrupa düzeyinde tesisi ve geliştirilmesi gibi temel amaçları olan Avrupa Birliği Konseyi, hukuk mesleğinin işlerini serbest bir şekilde hiçbir topluluğun uygunsuz baskısı altında kalmadan icra edebilme ihtiyacına kayıtsız kalamazdı.

11. Aslında, Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri ile hukuki işbirliği faaliyetleri çerçevesinde (Demo-Droit ve Themis Programları), Avrupa Birliği Konseyi, “Değişen Toplumda Avukatın Görevi ve Sorumluluğu” konulu, çok taraflı toplantılar düzenlenmiştir.

12. Avrupa Konseyi tarafından Macaristan Barolar Birliği, Avrupa Topluluğu Barolar ve Hukuk Kurumları Konseyi (CCBE) ve INTERIGHTS ile işbirliği içinde bu konuda düzenlenen 1997 çok taraflı toplantının (Budapeşte 9-11 Aralık 1997) sonuç kısmında, avukatlık mesleğinin yapısı ve ifası ile ilgili bölümde şu hususlar belirtilmiştir: “Bütün toplumlardaki avukatlar aşağıdaki genel ilkeler ile bağlıdırlar: Özgürlük, ahlaki dürüstlük, mahremiyet, ahlaki kurallara uyma, menfaatlerin çatışmasından kaçınma, görevlerini

başarıyla yerine getirmelerine mani olacak faaliyetlerden, reklam ve kişisel tanıtımdan kaçınma (İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin korunmasına Dair Sözleşme'nin 10. Maddesi dikkate alınarak) müvekkilin menfaatlerinin korunması ve mahkemelere saygı göstermek.

13. Bundan başka, Avrupa Birliği Bakanlar Komitesi hükümetler arası faaliyetleri bağlamında, avukatlık mesleği ve görevi ile ilgili meseleleri de içeren, adalet sorunlarına ilişkin çok sayıda önergeler ve tavsiyeler kabul etmiştir.

14. Özellikle, hakimlerin bağımsızlığı, etkinliği ve görevleriyle ilgili R (94) 12 sayılı Tavsiye, (aşağıda 1994 Tavsiyesi olarak bahsedilecektir), AİHS 6. maddesi uyarınca; herkesin kanunla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, makul bir süre içinde görülen, adil ve halka açık bir duruşma hakkı olduğu yolundaki prensibini göz önünde bulundurarak, yargı bağımsızlığını korumak amacıyla bazı temel esasları ele alır.

15. 1994 Tavsiyesi'ne göre Avrupa Konseyi, var olan bütün yazılı belgeleri ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihat hukukunu göz önünde bulundurarak, avukatları ilgilendiren benzer bir tavsiye hazırlama kararı aldı.

16. Bundan dolayı, adaletin tarafsızlığını ve etkinliğini geliştirme çabaları çerçevesinde ve özellikle, adli işlemlerdeki uygunsuz gecikmeleri azaltmak için (AİHS 6. maddesi uyarınca) Avrupa Hukuki İşbirliği Komitesi tarafından CJ-EJ'den avukatlık mesleğini icra özgürlüğü hakkında tavsiye taslağı hazırlaması istendi.

Tavsiyenin Kapsamı

17. Bu tavsiyenin anlamı çerçevesinde, “avukat” terimi, tavsiyede değinilen avukatların görevlerinden bir veya birkaçını ifaya yetkili ve izinli ve Prensip I. (2) uyarınca bir sicile kayıtlı bütün kişileri kapsar. Bundan dolayı, avukat tanımı, daha çok, hukuk mesleğini icra eden kişileri karşılar.

18. Tavsiye; hukuk mesleğinin özgürlüğünün temel niteliklerini, bunun nedenlerini, toplum için önemini, gerektirdiği sorumlulukları, teminat altına alınabilme ve korunabilme yolları ile bunun gerekliliğini ve devam ettirilmesi için ihtiyaç duyulan disiplini ve standartları ifade etmeye çalışır.

19. Bundan dolayı, avukatların yerleşik mesleki standartlarla uyum içinde olmalarını sağlamak amacıyla hukuk mesleğini icra özgürlüğünü düzenleyen prensipler ve kurallarla yönlendirilmeleri çok önemlidir.

20. Bu prensipler ve kurallar, diğer hususların yanında, şunları içermelidir; avukatlık mesleğini icra özgürlüğünün genel prensipleri (Prensip I), hukuk eğitimi, stajı ve hukuk mesleğine giriş (Prensip II), avukatların görevleri ve rolleri (Prensip III), tüm şahısların avukata ulaşabilmesi (Prensip IV), birlikler (Prensip V) ve disiplin ile ilgili işlemler (Prensip VI).

Prensiplerin Açıklaması Şerhi

Prensip I

Avukatlık Mesleğinin İcrasındaki Özgürlüğün Genel İlkeleri

21. Adalet sisteminin tarafsız ve adil uygulanması ve insan hakları ve temel özgürlüklerinin etkin korunması, hem yargının bağımsızlığına ve tarafsızlığına (bkz., 1994 Tavsiyesi) hem de avukatların özgürlüğüne bağlıdır. Yargının ve avukatların bağımsızlığı, her adalet sisteminin temel unsurlarındandır.

22. Esas olarak, herkesin sahip olduğu insan hakları ve temel özgürlüklerin, medeni ve siyasi haklar gibi ekonomik, sosyal ve kültürel hakların yeterli bir şekilde korunabilmesi, tüm bireylerin özgür bir hukuk mesleğinin sağladığı hukuk hizmetlerine, etkin bir biçimde ulaşabilmesine bağlıdır (Prensip I. (1)).

23. Bundan başka, Tavsiye Prensip I. (2)'de, avukatların mesleğe kaydolmalarının bağımsız bir mesleki kuruluş tarafından değerlendirilmesini şart koşar. Bu durum karşı konulmaz, uygulama ile ilgili nedenlerden dolayı mümkün olmazsa, kaydolma ve kaydın silinmesi ile ilgili sorunlarda mahkemeye başvurma hakkı olmalıdır. Esas olarak, avukatların, hiçbir uygunsuz baskı veya müdahaleye tabi olmayan bir topluluk tarafından alınmış kararlara dayanılarak kaydolma zorunlulukları, avukatlık mesleğinin özgür ve bağımsız olarak icrasının bir ön şartı olarak düşünülebilir. Her iki durumda da (örneğin; kararlar bağımsız bir kuruluş veya mahkeme

tarafından alındığında) adil bir inceleme her zaman mümkün olmalıdır.

24. Belirtilmelidir ki, Prensip I. (2) kişilerin diğer hukuk mesleğini icraya kabul edilme biçimlerini, kabul kriteri adil ve objektif olduğu ve karar verecek kuruluş hiç bir uygunsuz baskı veya müdahaleye tabi olmadığı sürece, dışlamaz. (aynı zamanda aşağıda Prensip V’e bkz.).

25. Tavsiye ayrıca, avukatların toplumdaki diğer bireylerle aynı dernek kurma, inanç, düşünce ve ifade özgürlüğüne sahip olmaları gerektiğini vurgular. Özellikle, avukatların diğer bireylere uygulanandan daha fazla hukuki kısıtlamaya tabi olmadan hukukla ve adaletin yerine getirilmesiyle ilgili kamu tartışmalarında yer alma ve özgürce ve müdahale olmadan, yerel veya ulusal mesleki kurumlara katılma veya bu kurumları oluşturma haklarının olduğunu belirtir. Ayrıca, inançları veya yasal bir birliğe üyelikleri nedeniyle hiçbir kısıtlamaya tabi olmamalıdır. Ayrıca, avukatlar adalet sisteminin işleyişini denetlemek için var olan veya teklif aşamasındaki mevzuat ile ilgili kamu tartışmalarına katılma ve gerekli oldukça, reform teklifi yapma hakkına sahiptirler. Esas olarak, her hukuk sisteminin esas aktörlerinden biri olan avukatlar, ekonomik ve sosyal hayatta meydana gelebilecek önemli gelişmelere kayıtsız kalmamalı ve hukuk sisteminin gelişimine önyak olabilecek her kanun teklifinde aktif rol oynamalıdır (Prensip I. (3)).

26. Avukatlık mesleğinin bireylerin haklarını savunma görevini tam olarak, etkili bir biçimde gerçekleştirmesini sağlamak amacıyla avukatlar, hiçbir merciin kısıtlama, nüfuz,

baskı, tehdit veya uygunsuz müdahalesi olmadan, yerleşik mesleki standartlarla birlikte ilgili devletin iç hukuk sistemine uygun olarak, müvekkillerine yol gösterebilmeli ve onları temsil edebilmelidirler (Prensip I. (4)).

27. Tavsiye daha sonra müvekkil-avukat ilişkisini ele alır. (Prensip I. (5 ve 6)) Özgürlüklerinden yoksun kişiler hakkında (Prensip I. (5)) Tavsiye, avukatların müvekkilleriyle görüşme hakkının, adaletin tam olarak yerine getirilmesini temin etme ihtiyacı ve kamu düzeninin korunması ile dengelenmesi gerektiğini belirtir. Esas olarak belirli durumlarda avukatların müvekkilleri ile görüşmelerinin sınırlandırılması yerinde olabilir, örneğin; devam eden cezai soruşturmaların ve hapishanelerin güvenliğinin korunması amacıyla.

28. Bunun dışında Tavsiye, devletlere, müvekkil avukat ilişkisinin gizliliği hakkında dosyaların, belgelerin ve elektronik haberleşmenin içeriğinin gizliliği de dahil olmak üzere bu kurala uyulmasını sağlama zorunluluğu getirmiştir. Ancak özellikle cezai soruşturma gerektirdiğinde gizlilik kuralına bir istisna getirebilir (örneğin; müvekkil ile avukat arasındaki elektronik haberleşmenin suça iştirak amacıyla kötüye kullanılması durumunda) (Prensip I. (6)) Fakat, cezai soruşturma sırasında avukatlar ve müvekkilleri arasındaki haberleşmenin gizliliğini sınırlandırmak gerektiğinde, savunmanın haklarına ve savcılar ve müdafiler arasındaki “kuvvetlerin eşitliği” ilkesine saygı gösterilmesini temin etmek ve tarafsızlığı sağlamak amacıyla Tavsiye, bu sınırlandırmanın yargının veya bağımsız ve tarafsız bir başka makamın denetimi altında yerine getirilmesi gerektiğini belirtmiştir. Ancak bu hüküm

avukatların müvekkilleri aleyhine tanıklık yapmaya zorlanmaları gerektiği anlamına gelmez.

Ayrıca, Tavsiye metninde yer alan “cezai soruşturmalar” terimi, mali ve gümrük alanlarındaki soruşturmaları da içine alacak şekilde geniş yorumlanmalıdır. Bu hüküm AİHS’nin 8. maddesi 2. fıkrasından esinlenmiştir.

29. Bunun yanı sıra Tavsiye, işlerinin uygun şekilde yerine getirilmesi, ilgili bütün dosyalara ulaşılabilmesi için (Prensip I. (7)) avukatlara olan ihtiyaca değinir ve kayıtlı hiçbir dosyanın sadece bir taraf için hazır (mevcut) bulundurulması gerektiğini belirtir (adli işlemler sırasında kuvvetlerin eşitliği ilkesi).

30. Son olarak Tavsiye, 1. (8) Prensibi’nde, avukatların kendi aralarında eşitliği ilkesini hatırlar ve aynı davada yer alan avukatlara eşit davranılmasını sağlamak amacıyla devletlerden gerekli tedbirleri almalarını ister. Bu hüküm aynı müvekkili birden fazla avukatın savunduğu durumla ilgili ulusal kanunları ihlal etmez. Esas olarak, bu hüküm farklı tarafların avukatlarının eşitliği anlamına gelir.

Prensip II

Hukuk Eğitimi, Staj ve Hukuk Mesleğine Giriş

31. Tavsiye, avukatlar için yeterli hukuk eğitiminin sağlanması ve onların hukuk mesleğine girişlerinin düzenlenmesi için devletler tarafından uygulanması gereken önemli kurallar içerir.

32. Metin; cinsiyet, cinsel tercih, ırk, renk, din, politik veya diğer görüş, etnik veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensup olma, mülkiyet, doğum ve fiziksel yetersizlik nedenleriyle hiç kimsenin hukuk eğitiminin, hukuk mesleğine girişinin ve hukuk mesleğini icraya devam etmesinin reddedilemeyeceğini belirtir. Bu hüküm AİHS 14. maddesinden esinlenmiştir.

33. Hukuk eğitimi, teknik yeterliğe ek olarak, hukuk mesleğinin yapısında var olan ahlaki standartların bilincini ve AİHS’de –diğer hususların yanında– bulunan insan haklarını ve temel özgürlükleri geliştirmek amacıyla düzenlenmelidir (Prensip II. (2)).

34. Bunun yanı sıra, Tavsiye, hukuk eğitiminin, devam eden eğitimin ve uygulama ile ilgili deneyimin hukuk hizmetlerini vermek için gerekli teknik yeterliğin seviyesini yakalamak, devam ettirmek ve yükseltmek için hayati etmenler olduklarını kabul eder. Gerçekten metin bu amaçlara ulaşmak için, uygun hallerde, devletlerden gerekli tedbirlerin alınmasını ister (Prensip II. (3)).

35. Bununla birlikte devamlı eğitim programlarından oluşan hukuk eğitimi avukatları, müvekkillerinin ve bir bütün olarak hukuk sisteminin menfaatlerine saygı duymak, bunları korumak ve geliştirmek için eğitmesinin yanında, hukuki beceriyi artırmayı, etik standartları ve kamunun ilgisini de yükseltmeyi amaçlamalıdır. (Prensip II. (3)).

Prensip III

Avukatların Görevleri ve Roller

36. Her şahsa ya da şahıs grubuna hak ve menfaatlerini savunmak veya ileri sürmek için bir avukatın yardımına başvurma hakkı tanınmıştır ve bunu dürüstlük ve özgürlükten ayrılmadan mümkün olan en iyi şekilde yapmak avukatın ödevidir. Sonuç olarak, avukatlar arasında müvekkilleri veya bunların davaları sebebiyle makamlar tarafından kesinlikle fark gözetilemez.

37. Bu sebeple Tavsiye, avukatların müvekkillerinin kanundan doğan hak ve menfaatlerini savunurken özgür, dikkatli ve adil olmasını temin etmek amacıyla barolarca veya kendi diğer meslek birliklerince düzenlenen mesleki standartların davranış kurallarının önemini belirtmektedir.

38. Tüm avukatların müvekkillerinin işleriyle ilgili sır saklama ödevi vardır (Prensip III. (2)). Bu ödev AİHS tarafından garanti altına alınan savunma haklarından biridir. Bu kurala karşın, genellikle hile ve suç teşkil eden fiillerle bağlantılı istisnalar bulunmaktadır. Tavsiye metninin III. (e) Prensibi'nde; müvekkilin rızası dışında sık saklama yükümlülüğünün herhangi bir şekilde ihlal edilmesinin avukatlar hakkında disiplin müeyyidesine sebep olabileceği belirtilmiştir.

39. Bu hususta, her devlette dava sırasında avukatlarını gizli addedilen vesikaları ibrazının talep edildiği değişik usuller bulunmaktadır. “Ortak Hukuk”un (örf ve adet kaidelerinden ibaret olan hukuk sistemi) uygulandığı bazı ülkelerde gizli vesikaların ibrazına müvekkiller karar verirken,

başlıca Kıta Avrupası hukuk sistemini uygulayan ülkelerde adli işlemler sırasında talep edilen bu vesikaların ibraz edilip edilmeyeceği kararını vermek avukatlara düşmektedir.

40. Bununla birlikte, “Tavsiye, avukatların müvekkillerine karşı ödevleri hususunu göz önünde bulundurmaktadır.” (Prensip III. (3, alt bentler a, b, c, d ve e)). Müvekkillerine olan ödevlerini yerine getirirken avukatlar her zaman hukuk çerçevesinde, müvekkillerinin arzularına göre ve yerleşmiş mesleki ve etik standartlar dikkatlice ve korkusuzca hareket etmelidirler.

41. Avukatlar, müvekkillerine dava masraflarını da içeren davanın muhtemel sonuçları ve gidişatı hakkında bilgi vermek yanında, müvekkillerinin hak ve borçlarını öncelikle bildirmek zorundadırlar (Prensip III. (3. a)).

Özellikle belirtilmelidir ki, dava masraflarının bir kısmı avukatın ücretinden karşılanabilir. Bu sebeple avukatlar müvekkillerine dava boyunca ortaya çıkan masrafları bildirmelidir.

42. Ayrıca Tavsiye’ye göre avukatların görevlerinin bir parçası olarak anlaşmazlıkları sulh yoluyla çözmeye gayret etmeleri (Prensip III. (3. b)) ve menfaat çatışmalarından kaçınmaları gerekmektedir (Prensip III. (3. d)).

43. Bundan başka, Prensip III. (3. e) avukatlardan -makul bir şekilde- becerebileceklerinden fazla iş almamalarını ister. Özellikle istenen faal seviyeyi muhafaza edemeyeceklerse. Esas olarak avukatların makul bir şekilde yapabilecekleri işlerinin tespiti kendi takdirlerine bırakılmıştır ve davanın

özel durumlarına bağlıdır. (Örneğin; dava çeşitleri, mahkemelerin büyüklüğü, hukuk firmalarındaki avukatların sayısı ve deneyimi). Ayrıca müvekkiller başka bir avukata başvurmaya karar vermek konusunda özgürdürler.

44. Bununla birlikte, avukatlar mahkeme heyetine karşı saygılı olmalı ve yargı sisteminin doğru ve adil şekilde işlemesi için üzerlerine düşeni yapmalıdırlar (Prensip III. (4)). Fakat bu, belirli davalarda karar verecek olan yargıçların yetkisine veya yargıcın duruşma sırasındaki hareket tarzına ilişkin hususların avukatlarca ileri sürülmesine engel olmamalıdır.

45. Ayrıca Prensip III. (4)'le ilgili olarak belirtilmelidir ki, duruşmanın uygun bir şekilde icrasını temin amacıyla, hakimler milli hukukça düzenlenen avukatların meslek birliklerinden ihracı, para cezası verilmesi... gibi herhangi bir disiplin yaptırımından yararlanabilir.

46. Bazı üye devletlerde sık sık rastlanan avukatların grev yapmasının, onların hizmetine ihtiyaç duyan kişilerin zarar görmelerine sebep olduğu özellikle vurgulanmalıdır. Bu nedenle Tavsiye (Prensip III. (4)), grevin avukatların kanuni bir hakkı olduğunu kabul etmekle birlikte, zamanla sınırlı olarak yapılması ve müvekkillerinin veya avukata başvuranların menfaatlerini zedelememesi gerektiğini öngörür.

Prensip IV

Tüm Şahısların Avukatlara Ulaşabilmesi

47. Avukatın mesleğiyle ilgili haklarını kullanma özgürlüğü ile bağlantılı olarak, avukatların hizmetlerini toplumun

her kesimine ulaşılabilir hale getirmeleri ve bireylerin medeni ve siyasi haklarını da koruyarak adaletin sağlanmasına yardımcı olmaları gerekir. (Prensip IV)

48. Fakir ve normal yaşam koşullarından mahrum kalmış kişiler için hukuk hizmetleri hükmü bu insanların mutlak suretle mahkemede temsil edilmesi yükümlülüğünü içermez fakat, hakları konusunda onları eğitmek ve onlara akıl vermek zorunluluğu ile onları savunma ve koruma yolları anlamına gelir. (Prensip IV. (1) ve IV. (2)) Bu amaca ulaşma yollarından bir tanesi, fakir toplumlarda çalışan, bu toplumlara mensup kişilerin sayesinde kendi haklarını koruyabildikleri ve geliştirebildikleri ve gerekli olduğunda, avukatların yardımını isteyebildikleri ilgili kanunları ve usulleri haber veren örgütlere katılmak olabilir.

49. Tavsiye, bunun yanı sıra, hukuk hizmetleri programlarını mevcut bulundurmanın hükümetlerin sorumluluğu olduğunu vurgular. Hükümetlerin katkılarına ek olarak, bu tip programları geliştirmek ve temin etmek için barolar ve avukatların diğer meslek birlikleri gayret etmelidir. (Prensip IV. (3))

50. Avukatların ücretleri ve hizmetlerinin karşılığı hakkında, Tavsiye, onları düzenleyen mevzuatın hukuk hizmetlerinin halka makul şartlarda sunulmasını temin etmesi gerektiğini ve avukatların özgür olabilmeleri için makul bir yaşam standardını elde edebilecek kadar kazanmalarının şart olduğunu belirtir. (Prensip IV. (4))

51. Bunun dışında, ekonomik yönden zayıf kişiler için hukuk hizmetleri ile meşgul, masrafları tamamen veya kısmen

kamu fonları tarafından karşılanan avukatlar mesleki açıdan hala özgür olabilmelidirler. (Prensip IV. (5))

52. Son olarak, Prensip IV’ün hükümleri sadece cezai bir suçla itham edilmiş kişileri savunan avukatlara değil, bu Tavsiye’nin amacı çerçevesindeki bütün avukatlara uygulanır.

Prensip V

Birlikler

53. Tavsiye, avukatların; haklarını ileri sürebilen, devam eden eğitimlerini ve stajlarını geliştirebilen ve mesleki dürüstlüklerini koruyabilen, yasal, bağımsız ve özerk bir birliği her yargı bölgesinde kurma ihtiyaçlarına değinir (Prensip V. (1)). Ayrıca, bu birliklerin yürütme organlarının, dış müdahale olmadan görevlerini yerine getirmeleri amacıyla, kendi üyelerini seçmesi yerinde olur.

54. Meslek kurallarını düzenleyen yasama işlevine sorunlu katılımı sağlamayan ülkelerde, dilerlerse ve bu birliklerin üyelerinden istenen mesleki standartları taşıyorlarsa, son söylene- nin avukatların özgürlüklerini ve haklarını destekleyebilmesi ve koruyabilmesi amacıyla avukatlara bu birliklerin üyesi olma imkanı verilmelidir. Esas olarak avukatlar görevlerini tam olarak ancak “Hukuk Devleti” ilkesi üzerine kurulmuş devletlerde, Barolar özellikle devletten ve ekonomik baskı gruplarından bağımsızsa yerine getirebilirler. (Prensip V. (2)) Ancak barolar ve avukatların diğer meslek birlikleri, herkesin etkin ve eşit bir şekilde hukuk hizmetlerine ulaşmasını ve avukatların, kanunlara ve yerleşik mesleki standartlara uygun

olarak ve haksız hiç bir müdahale olmadan müvekkillerine akıl vermelerini ve onlara yardım etmelerini sağlamak amacıyla hükümetlerle işbirliği yapmaya çalışmalıdırlar.

55. Tavsiye, (Prensip V. (3)) bunun yanı sıra, baroların, her türlü uygunsuz sınırlandırmalara ve ihlallere karşı avukatların özgürlüklerini savunmaktaki belirgin rolünü takdir eder.

56. Bundan başka, Tavsiye (Prensip V. (4), bent (a-g) arası), hukuk mesleğinin özgürlüğüne katkıda bulunması ve onların toplum içindeki görevlerini tamamlaması gereken Baroların ayrıntılı olmayan bir görev listesini içerir.

57. Avukatların özgürlüklerinin müvekkilleri ve toplum için önemini göz önünde bulundurarak, Baroların avukatların özgürlüğünü koruma ve geliştirme görevini yerine getirmeleri amacıyla, Tavsiye (Prensip V. (5), bentler (a-e) arası) avukatların hak ve özgürlüklerinin sınırlandırılması ihtimaline karşı onların haklarını savunmak amacıyla her türlü gerekli davayı alma zorunluluğunu vurgular.

58. Prensip V. (5) bent (d), özellikle avukatların zilyetliklerinde bulundurdıkları malzemelere -ve sadece belgelere değil- el koymaya işaret eder, çünkü birçok durumda avukatlar bilgiyi disket veya cd-rom gibi elektronik biçimde saklarlar.

59. Bentler (a-g) arasında belirtilen durumlardan biri meydana gelirse, barolar yetkili mercilerde temsil edebilme yetkisine sahip olmalıdır.

Prensip VI

Disiplin ile ilgili işlemler

60. Tavsiye, baroların ve avukatların diğer meslek birliklerinin avukatlar için özgürce mesleki davranış kuralları oluşturma ve uygulama ihtiyaçlarına değinir. Avukatlar tarafından mesleki davranış kurallarında oluşturulan mesleki standartlara riayetsizlik durumunda, baroların onlara karşı disiplin ile ilgili işlemlere karar verme ve uygulama konusunda özel yetkileri vardır (Prensip VI. (1)). Ancak mahkemeler, savcı veya herhangi bir diğer kamu mercii yetkili baroya, son söylenen için disiplin ile ilgili işlemler başlatılması amacıyla, bir dava rapor edebilirler (Prensip VI. (2)).

Savcı makamının görevi, bu işlemleri başlatma ve işlemlerde yer alma konusunda sınırlandırılmalıdır.

61. Disiplin ile ilgili işlemler adil usul gereklerine ve özellikle avukatların muhalif karar aleyhine temyize başvurabilme imkanını içeren AİHS 6. madde hükümlerine tam olarak riayet etmesi gerekmektedir.

62. Özellikle, bu Tavsiye'nin amacı dahilinde, avukatların hakları, diğerlerin yanında, şu hususları içerir:

- Kanunla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, makul bir süre içinde, adil ve halka açık duruşma hakkı. Bu, avukatların davanın kamera tarafından görüntülenmesini talep etmelerine mani olmaz;
- Kendilerine karşı ileri sürülen iddiadan ve delil durumundan zamanında haberdar edilme hakkı;

- Savunmalarını hazırlamak için yeterli zaman verilmesi hakkı;
- Duruşma boyunca duruşmada bulunma hakkı.

63. Son olarak Tavsiye (Prensip VI. (5)) disiplin suçları için yaptırım belirlerken orantılılık ilkesine uyma gereğini vurgular. Bundan dolayı işlenen suçun ağırlığı ile avukata karşı belirlenen yaptırımların olumsuz sonuçları arasında bir denge kurulmalıdır.

21. YÜZYILDA AVUKATLIK MESLEK KURALLARINA DAİR TURIN İLKELERİ

27 Ekim 2002 tarihinde Sydney’de toplanan Uluslararası Avukatlar Birliği (UIA) Genel Kurulu’nca kabul edilmiştir.

Gerekçeler

§ Büyük bir çeşitlilik gösteren siyasi, sosyal ve kültürel bağlamlarda avukatın rolü hakkında farklı görüşler mevcuttur.

§ Ekonomik gelişme ile iletişim ve bilgisayar teknolojisindeki ilerlemeler, ilgili alanlarda hizmet verenlerin birlikte çalışma ve işbirliği yapmalarında yeni yöntemler kullanmalarını zorunlu kılmışsa da, bu kişiler gerek kendi ülkelerinde gerekse uluslararası düzeyde müvekkillerine danışmanlık yapar ve onları savunurken yine temel ilkeleri gözetmek zorundadırlar.

§ Coğrafi ve ekonomik bağlamlar ne olursa olsun, avukatlar medeni, siyasi, ekonomik, sosyal veya kültürel nitelikteki insan haklarının savunulmasında temel bir rol oynamaya devam etmektedirler.

§ Bu rol sadece mahkemelerde değil, danışman sıfatıyla aşağıdaki durumlarda da üstlenilmektedir:

- Modern hukuk sistemlerinin karmaşıklığına rağmen, hukuk kurallarının daha yaygın şekilde bilinmesinin ve

böylece bu kurallara saygı gösterilmesinin ve uyulmasının sağlanması,

- Anlaşmazlığa düşmüş tarafları mesnetsiz davalar açmaktan vazgeçirmek ve anlaşmazlıklarını önce arabuluculuk ve uzlaştırma yoluyla çözmeye yönlendirmek suretiyle mahkemelere yapılacak başvuruları azaltmak,
- Kendi kendine kural koyma, kuralları kaldırma ve küreselleşme gibi akımların giderek güçlendiği bir ortamda hukuki ilişkilerde istikrarı korumak.

§ Yürütme, yasama ve yargı organlarından gelen baskılar karşısında dahi avukatların rolünün ve bu rolün daima önemli olduğunun kabul edilmesini sağlamak gerekmektedir.

§ Bu hedefe ulaşılabilmesi için, avukatlık mesleğinin temelinde yatan ve kültürler ve gelişmişlik seviyeleri arasındaki farklara rağmen, mesleğin temel niteliklerinin netleştirilmesini ve bunları koruyup idame ettirecek kuralların geliştirilmesini sağlayacak ilkelerin bütün devletlerce kabul edilmesi elzemdir.

§ Avukatlık mesleğinin temel ilkeleri Uluslararası Avukatlar Birliği'nin Tüzük ve Kurallarında ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nca 1990 yılında kabul edilen Avukatların Rolüne Dair Temel İlkeler'de belirtilmiş olup, bu dokümanlara göre:

- Avukat, dernek kurma ve katılma özgürlüğü, din özgürlüğü ve fikir ve ifade özgürlüklerini kapsamak ve fakat bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla, bireylerin müessir bir vekalet hizmeti ile önyargı ve ayırimcılık taşımayan bir savunma

hizmetinden yararlanma hakkını tam bir bağımsızlık ve özgürlük çerçevesinde mutlak bir güvence altına almak suretiyle bireyleri mahkemelerde savunmada esas rol oynar;

- Kanun hakimiyetinin yaygınlaşmasını sağlamak ve gelişimine katılmak Avukatın hem hakkı hem de görevidir;

- Avukat mesleğini, özellikle avukat-müvekkil ilişkisinin ayrıcalığı söz konusu olduğunda, meslek ahlakı kurallarına ve mesleki sorumluluk kavramına uygun şekilde, hizmet ve hümanizm ruhuyla icra etmelidir;

- Avukatlık meslek kuruluşlarının temel görevi avukatlık mesleğinin icra edilmesine ilişkin bütün standartlara ve normlara uyulmasını sağlamak, mensuplarını yersiz müdahale veya kısıtlamalara karşı savunmak, avukatlık hizmetlerinden herkesin serbestçe yararlanmasını sağlamak ve adaletin tecellisine hizmet eden diğer kurumlarla işbirliği yapmaktır.

§ Avukatın üstlendiği rolün ve sahip olduğu hakların doğal bir sonucu da, bu rol ve hakların gerektirdiği görevleri yerine getirme yükümlülüğüdür; zira söz konusu hak ve görevler gerek kamu menfaatinin gerekse bireylerin menfaatlerinin korunmasının temel şartlarından.

§ Meslek kurallarına dair bu ilkeler, avukatlık mesleği için geçerli yasalara ve meslek ahlakı kurallarına tabidir.

Uluslararası Avukatlar Birliği (Union Internationale Des Avocats) yukarıdaki gerekçelerden hareketle avukatlık meslek kurallarına dair aşağıdaki ilkeleri kabul etmiştir:

Avukatın Rolü

Avukatın rolü bütün kişilerin yasalar huzurunda korunmasını sağlamaktır.

Mesleklerini, bir yandan kendilerine emanet edilen menfaatleri korurken, bir yandan da yasaların bilinmesini, anlaşılmasını ve uygulanmasını gözetecek şekilde icra etmek avukatların hakkı ve görevidir.

Avukatın Rolünün Kabul Görmesi

Avukatların rolünün hem toplum hem de yasama, yürütme ve yargı organları tarafından kabul görmesi avukatlar için bir haktır; zira adaletin tecelli ettirilmesinde ve toplumun hayatının düzenlenmesinde bir araç olarak avukatın rolü elzemdir.

Bir yandan en üst ahlak standartlarına ve kültürel normlara göre hareket ederken, bir yandan da verdikleri hizmetlerde kalite ve hakkaniyeti korumak suretiyle bu kabulün idame ettirilmesini sağlamak için ellerinden gelen her şeyi yapmak avukatların görevidir.

Dolayısıyla, tüm yetkili makamlar ve devlet kuruluşları, avukatların kendilerine emanet edilen menfaatleri savunabilmeleri için, müvekkillerine ve ihtiyaç duyacakları belgelere ulaşmalarına her durumda olanak tanımalıdır.

Bağımsızlık

Avukatlar mesleklerini, türü ne olursa olsun hiçbir baskı veya ayırmıcılığa maruz bırakılmadan serbestçe ve bağımsızca icra etme hakkına sahiptirler.

Müvekkillerinin menfaatleriyle çelişen başka menfaatlerin varlığı nedeniyle, yapacakları icraatın tarafsızlığına gölge düşürecek durumlara girmekten kaçınmak suretiyle bağımsızlıklarını korumak avukatların görevidir.

Dokunulmazlık ve Adil Yargılanma Hakkı

Avukatlar mesleklerini müdahale veya kısıtlamaya maruz bırakılmadan tam bir mesleki dokunulmazlık içinde icra etme hakkına sahiptirler. Avukatın bürosunda yasaya aykırı olarak arama yapılamaz.

Müvekkillerinin haklarının korunmasını ve müvekkillerinin herhangi bir mahkeme veya bir başka yetkili makam tarafından adilane şekilde yargılanmalarını sağlamak için ellerinden gelen her şeyi yapmak avukatların görevidir.

Yargıçlarla İlişkiler

Mahkemede hazır bulunmaları adilane bir yargılamanın güvencesi olan avukatların yargılama sürecindeki rollerinin öneminin Yargıçlar nezdinde kabul görmesi avukatlar için bir haktır.

Yargıçlarla ilişkilerinde onurlu ve vakur davranmak ve yargı makamının bağımsızlığı için mücadele etmek avukatların görevidir.

Müvekkil Seçme Özgürlüğü

Avukatlar herhangi bir müvekkilin vekaletini üstlenip üstlenmemeye kendi vicdanlarına göre serbestçe karar verme hakkına sahip olup, bir avukatın bir müvekkilin vekaletini üstlenmesi o avukatın fikren ve vicdanen o müvekkilin tarafını tuttuğu şeklinde yorumlanamaz.

Vekaletini mesleki ehliyetle, bağımsız bir şekilde ve ihmalkarlık etmeden yürütemeyeceklerini düşündükleri bir müvekkilin vekaletini üstlenmemek avukatların görevidir.

Avukat-Müvekkil İlişkisinin Ayrıcılığı

Yukarıda ifade edilenler bağlamında, yasalar veya herhangi bir yetkili makam huzurunda avukat-müvekkil ilişkisinin ayrıcalığının herkesçe tanınması ve bu ayrıcalığa saygı gösterilmesi avukatların hakkıdır. Bu ayrıcalık hukuk devletinde avukat ile müvekkil arasındaki ilişkinin temelini oluşturmak ve yurttaşların yasal haklarının korunmasını sağlamak amacıyla düşünülmüş kavramsal bir ilkedir.

Müvekkillerini temsil etmeleri vesilesiyle öğrendikleri her türlü gerçeği ve bilgiyi gizli tutmak avukatların görevidir.

Bilgi Açıklama Yükümlülüğünün Olmaması

Avukatlar mesleklerini icra ederken elde ettikleri bilgileri açıklamaya zorlanmamalıdır.

İnsan hayatı için tehlike arz edebilecek bir faaliyetten haberdar olan bir avukat, söz konusu hayatın korunması için avukat-müvekkil ilişkisinin ayrıcalığının izin verdiği ölçüde elinden gelen her türlü önlemi almalıdır.

Suçla ilgili veya yasa dışı bir faaliyetten haberdar olan bir Avukat, o faaliyete katılmayı haliyle reddetmelidir. Avukat o faaliyete katılmayı reddetse dahi, durumu yetkililere haber vermekle yükümlü olmamalı; ancak, zihninde söz konusu faaliyetin ardında yasa dışı eylemlerin gizlendiğine ve müvekkilinin söz konusu faaliyetten imtina etmeye niyetli olmadığına dair ciddi şüpheler uyandığında derhal o meseleden çekilmelidir.

Baroların Rolü ve Barolar Tarafından Temsil

Bir baroya veya avukatlar birliğine kaydolmak ve avukatları temsil eden ve kendisinin de mensubu olduğu bu kuruluşun koyduğu kuralların mesleği düzenlemesini ve bu kurallara riayet edilmesini sağlamak, bulunulan ülkeye göre, bir avukatın görevi veya hakkıdır.

Baronun, Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen Avukatların Rolüne Dair Temel İlkeler'e uyması kaydıyla, baronun bu tür kurallar koyma hakkını kabul etmek ve davranışlarını kendi barolarının ve yetki alanında faaliyet gösterdikleri diğer baroların koyduğu kurallara uydurmak

suretiyle söz konusu kurallara riayeti sağlamak avukatların görevidir.

Avukatlık mesleğini temsil edenler, yasa hazırlama, içtihat ve hukuk bilimine katkı sağlayabilmelidir.

Kural Koyma ve Avukatlık Mesleğinin İcrası

Avukatlar mesleklerini kendi ülkelerinin ve topraklarında hizmet verdikleri ülkenin yasaları uyarınca, en uygun gör-dükleri şekilde, tek başlarına veya ortaklık kurarak icra etme hakkına sahiptirler.

Bir kuruluş bünyesinde meslek icra etmekte olsalar dahi, üstlendikleri vekaletin kişisel ve sırf o vekaletle özgü niteliklerini korumak, avukatların görevidir.

İnternet ve Diğer İletişim Teknolojileri

Bir Avukatın web sitesi, bürosunun bir parçasını teşkil eder.

Firmanın web sitesinin içeriği, avukatlık mesleğini düzenleyen temel prensipler gözetilmek kaydıyla serbestçe oluşturulabilir.

Avukatlar müvekkillerine daha iyi hizmet sunmak için makul ücretler karşılığında kullanılabilen iletişim teknolojilerinden yararlanmalıdırlar. Avukatlar bunu yaparken müvekkilleri ile yapacakları haberleşmenin gizliliğini korumaya özen göstermelidirler.

Ücretler

Verdiği hizmetler karşılığında hakça bir ücret almak avukatın hakkıdır.

Avukatın ücreti sabit bir ücret olabileceği gibi, sağlanan hizmetlere göre de belirlenebilir. Müvekkil kabul ettiği takdirde, vekalet sonunda elde edilen netice de ücretin belirlenmesinde dikkate alınabilir.

Meslek kurallarına uygun şekilde, ekonomik veya mali düşüncelerin ön plana geçmesine izin vermeden, hizmet duygusuyla mesleğini icra etmek avukatların görevidir.

Ücretsiz Vekalet

Yoksul insanlara mümkün olan en iyi savunmayı sağlamak için çaba göstermek avukatların görevidir.

Bu hizmetin verilmesi için gereken fiziki ve mali kaynakların sağlanmasını yetkili makamlardan istemek avukatların görevidir. Kaliteli bir savunmanın yapılamamasına neden olan her şey, bireyin temel haklarının ihlali olarak görülmelidir.

İşbirliği

Avukatların rolünün kabul görmesini sağlamak, meslek ilkelerini ve meslek ahlak kurallarına riayeti güçlendirmek üzere ülke sınırlarını dikkate almaksızın diğer meslektaşlarıyla işbirliği yapmak avukatların hakkı ve bu amaçla diğer meslektaşlarıyla dayanışma içinde bulunmak ise görevleridir.

Avukatlar, Savunma Hakkının Teminat Altına Alınmasına Dair Uluslararası Sözleşme ve Uluslararası Avukatlar Birliği'nin kabul ettiği Savunma Kuralları'nda yer alan ilkeleri gözetmek suretiyle kendi ülkeleri dışındaki müvekkilleri de savunabilirler.

Avukatlık mesleği ile ilgili olarak herhangi bir devlette yürürlükte olan kurallar mesleğin icrası için daha iyi şartlar ve meslek için daha fazla saygınlık sağlıyorsa, söz konusu kurallar bu dokümanda yer alan Meslek Kurallarına Dair İlkeler'e ilave edilebilir.

27 Ekim 2002 tarihinde Sydney'de toplanan Uluslararası Avukatlar Birliği Genel Kurulu'na kabul edilmiştir.

UYGULAMALARDAN ÖRNEKLER

BAŞVURU TARİHİ: 09.06.2010
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (. . .) Asliye Ceza Mahkemesi Yazı İşleri Müdürü ve Mübaşiri
KONU: Ankara (. . .) Asliye Ceza Mahkemesi yazı işleri müdürü ve mübaşiri tarafından kaleimde telefonunu açtığı için uygunsuz üslupla uyarılan şikayetçi avukat, kalem müdürünü üslup konusunda uyarınca olaylar büyümüş, avukat, sözlü hakarete uğramış ve tehdit edilmiştir.
YAPILAN İŞLEM: Sorumlu personel hakkında şikayette bulunulmuştur. Başlayan adli süreç Ankara Barosu Başkanlığı’nca takip edilmektedir.

KONU:
Ceza ve tutuk evlerinde avukat görüşme saatleri.
YAPILAN İŞLEM:
Ankara Barosu Başkanlığı’nca açılan idari dava sonucunda avukatların tatil günleri dahil günün her saati müvekkilleriyle görüşmeleri sağlanmıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 27.04.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: (.....) BANKASI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
KONU: Av (.....) tarafından 27.04.2011 tarihinde Ankara 24. Noterliğince, 2002 tarihinde düzenlenen vekaletnameye dayanarak yapılmak istenilen işlem, ilgili bankanın genel müdürlüğünün 3 yıldan eski vekaletnamelerle işlem yapmaması talimatı olduğu gerekçesi ile şubece reddedilmiştir. Bunun üzerine avukat, banka genel müdürlüğüne ve hukuk müşavirliğine yapılan uygulamanın kanuna aykırı olduğu yönünde talepte bulunmuş, bu taleplerin sonuçsuz kalması üzerine baromuza başvurmuştur.
YAPILAN İŞLEM: Konu ile ilgili hazırlanan raporlar doğrultusunda; ilgili banka genel müdürlüğüne, Ankara Barosu tarafından, mevzuat gereği süresiz vekaletnamelerin, Borçlar Kanunundaki 10 yıllık zamanaşımına dahi tabi olmadıkları, bu vekaletnamelerin kanunda sayılan istisnai haller haricinde vekalet verenin ölümüne kadar geçerli olacakları hususu hatırlatılmış ve yapılan uygulamanın kanuna aykırı olduğunu belirten bir yazı gönderilmiştir. Söz konusu uygulamaya son verildiği anlaşılmıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 10.05.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (. . .) İcra Müdürlüğü Müdür Yardımcısı
KONU: Olay günü öğle tatili sırasında icra dairesinde işlem yapmakta olan avukata karşı icra müdürü yardımcısı tarafından saldırıda bulunulmuştur.
YAPILAN İŞLEM: Sorumlu müdür yardımcısı hakkında ilgili yerlere Ankara Barosu Başkanlığı'nca yazılan yazılar ve yapılan görüşmeler sonucunda adli ve idari soruşturma başlatılmış; idari soruşturma sonucunda müdür yardımcısı görevden alınmıştır. Ayrıca müdür yardımcısı hakkında açılan ceza davasına Ankara Barosu Başkanlığınca müdahil olunmuştur.

İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Sincan F Tipi 1 No'lu Cezaevi
KONU: Avukat görüş odalarına kamera takılması
YAPILAN İŞLEM: Cezaevi Müdürü ve Adalet Bakanlığı ile yapılan görüşmeler sonucunda kameralar sökülüştür.

BAŞVURU TARİHİ: 13.05.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: (.....) Adliyesi Hakimi
KONU: Şikayetçi avukat Ankara dışındaki bir ilimizde takip ettiği bir dava sırasında hakime hakaret ettiği gerekçesi ile sanık durumuna düşürülmüştür.
YAPILAN İŞLEM: Durumun ciddiyeti sebebi ile konuyu derhal inceleyen Yönetim Kurulu, meslektaşın mesleki faaliyetleri dolayısı ile mağdur edildiğini tespit etmiş ve destek kararı almıştır. Bu doğrultuda 13.05.2011 tarihli Yönetim Kurulu kararı ile Ankara Barosu Başkanı, o ilin Sayın Baro Başkanı, Ankara Barosu Genel Sekreteri ve Saymanı ilk celsede Baro'yu temsilen sanık avukatı sıfatı ile meslektaşımızın yanında yer almış olup, yasal süreç Ankara Barosu'nca yakından izlenmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 21.05.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: (.....) Sivil Ekipler Amirliğinde Görevli Polis Memurları
KONU: (.....) Sivil Ekipler Amirliğinde gözaltında bulunan müvekkili ile görüşmeye giden avukatın, görevli polis memurları ile arasında çıkan tartışma.
YAPILAN İŞLEM: Polis memurlarının şikayet üzerine, avukat hakkında ceza davası açılmıştır. Ankara Barosu Başkanlığı ceza davasını yakından takip etmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 31.05.2011

İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: (.....) İli Emniyet Müdürlüğü Sorumlu Personeli

KONU:

31.05.2011 tarihinde, Artvin'in Hopa ilçesinde meydana gelen olayların akabinde, Ankara'da vuku bulan hadiselerden sonra gözüaltına alınan Baromuz mensubu iki avukat meslektaşımızın İl Emniyet Müdürlüğünde kötü muamele görmeleri.

YAPILAN İŞLEM:

Gözüaltı sonrası Baro Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri derhal Emniyet Müdürlüğüne gitmişler ve o ana kadar avukatları ile görüştürülmeyen meslektaşlarımızla görüşmüşlerdir. Avukatlar, kötü muamele gördüklerini ifade etmişlerdir. Bu görüşme sırasında avukatların uzun süre plastik kelepçe ile bağlı olmaktan dolayı bileklerinin zedelendiği görülmüştür. Avukatlar dışındaki diğer gözüaltındaki kişilerle de tutuldukları otobüslerde görüşülmüş; bu kişilerin de kötü muameleye maruz kaldığı anlaşılmıştır. Bunun üzerine gerekli müdahalede bulunularak, gözüaltına alınan kişilerin durumlarının düzeltilmesi sağlanmıştır.

Konu sözlü ve yazılı olarak ilgili mercilere intikal ettirilmiştir. Meslektaşlarımız hakkında açılan dava, Baro Yönetimi tarafından izlenmektedir. Ayrıca Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi üyesi iki avukat, Yönetim Kurulu'nun bilgisi dahilinde meslektaşlarımızın müdafiliğini üstlenmişlerdir.

BAŞVURU TARİHİ: 27.06.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: -
KONU: Avukatın şikayetçi ve şüpheli olduğu soruşturmanın savcılık ifadesi aşamasında bir gözlemci bulunması avukat tarafından talep edilmiştir.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezine gelen talep doğrultusunda talepçi avukatın savcılık ifadesi aşamasında bulunmak üzere bir avukat görevlendirilmiştir. İfade sırasında hazır bulunan görevli avukat savcılık ifadesinde kendisine sorulduğunda öncelikle Avukatlık Kanunu 57. Maddenin uygulanmasını talep etmiş, dava açılması halinde baro olarak müdahale talebimizin de olacağı beyanında bulunmuştur.

BAŞVURU TARİHİ: 07.07.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ülke Çapındaki Çeşitli Bankalar
TBB tarafından hazırlanan baro kimlik kartlarının, Avukatlık Kanununun 9. maddesindeki hükme rağmen, bankalarda kimlik kartı olarak kabul edilmemesi.
YAPILAN İŞLEM: Hali hazırda Ankara Barosu tarafından başlatılmış olan yargısal süreç devam etmekte olup, gelinen son durum şudur: Avukatlık kimliklerinin bankalarda kabul edilemeyeceğine dair işlem ve bu işleme dayanak teşkil eden 4208 sayılı Kanunun uygulanmasına ilişkin Yönetmeliğin 6. maddesinin a bendinin iptali için dava açılmıştır. Açılan dava, Danıştay 8. Dairesinin 10.10.2006 tarih 2004/2524 E. sayılı dosyası ile oy çokluğu ile reddedilmiştir. Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, temyizimiz sonucunda hükmü bozmuştur. Davalı tarafından karar düzeltme yoluna gidilmiş olup yargılama süreci devam etmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 19.08.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Av. (.....) ve ili (...)İcra Müdürü ve Barosu Başkanlığı
KONU: Şikayetçi iki Ankara Barosu avukatı, (.....) ili adliyesinde başlattıkları icra takibinin sonucunda, dosyaya paranın yattığını öğrenmişler, bunu müteakip olay tarihinde ilgili icra dairesine giderek parayı çekmek istemişlerdir. Sorumlu (...) icra müdürü, cuma günleri ödeme yapılmadığını belirtmiştir. Böyle bir düzenlemenin kanun dışı olduğunun kendisine bildirilmesine rağmen, icra müdürü parayı ödememekte ısrar etmiştir. Bunun üzerine avukatlar, ilin Baro Başkanına yardım istemek amacıyla gitmişlerdir. Baro Başkanının yerinde olması nedeni ile orada bulunan baro avukatları yardımcı olmaya çalışmışlardır. Bu sırada söz konusu baronun orada bulunan bir disiplin kurulu üyesinin, meslek kurallarına yakışmayan hakaret ve davranışlarına maruz kalmışlardır.
YAPILAN İŞLEM: Durum ilgili Baro nezdinde kınanmış olup süreç Baro Başkanlığı'mızca takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 07.10.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara Cumhuriyet Savcısı (.....)
KONU: Şikayetçi avukat soruşturma aşamasında dosyayı vekaleti olmadan görmek istemesi üzerine, görevli savcı bu talebi reddetmiştir. Savcı, avukatın kanunun ilgili hükmünü belirtmesine rağmen uygulamasını sürdürmüştür.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'ne gelen taleple ilgili olarak bir avukat görevlendirilmiştir. Şikayetçi ve görevli avukat beraberce savcının odasına giderek talebi yenilemişlerdir. Avukatın dosyayı görmesi sağlanmıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 19.10.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı
KONU: Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne giriş yaparken, görevli kolluk kuvvetlerince avukatların çantalarının ve içindeki evrakın çıkarttırılarak, tek tek aranmasının, 1136 sayılı Kanuna aykırı oluşu.
YAPILAN İŞLEM: Söz konusu uygulamanın tespiti üzerine Ankara Barosu Başkanlığı, TBMM Başkanlığına gönderdiği yazı ile durumu belirtmiş; bu konuda gelen olumsuz cevap üzerine, Sayın Meclis Başkanına bu konuda hassasiyet gösterilmesi gerektiğini arz eden yeni bir yazı göndermiştir. Sayın Meclis Başkanı, konu hakkında gerekli hassasiyetin gösterileceğini belirtmiştir.

BAŞVURU TARİHİ: 26.10.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (. . .) Ağır Ceza Mahkemesi Hakimi
KONU: Ankara (. . .) Ağır Ceza Mahkemesinde müdafı olarak görev yapan şikayetçi avukat, mahkeme başkanı tarafından tutanağa ifadelerinin yanlış geçirildiğini, tutanağın doğru tutulması gerektiğini mahkeme başkanından duruşma sırasında talep etmiştir. Bunun üzerine ilgili hakim, avukata bağırarak tepki göstermiştir. Bu durum katılan vekili ve şikayetçi avukat tarafından tutanak altına alınmış ve gereğinin yapılması talebi ile Baromuza başvurulmuştur.
YAPILAN İŞLEM: Yapılan incelemeler sonucunda Baro Başkanı tarafından Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ilgili hakimin Anayasayı ihlal ettiği ve Avukatlık Kanunu'na muhalefet ettiği gerekçesi ile hakkında soruşturma açılması talebiyle yazı yazılmıştır. Süreç takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 30.11.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: (.....) Polis Merkezi sorumlu memurları
KONU: Şikayetçi avukatın, vekaletnamesi olmadığı gerekçesiyle ifadeye alınmaması
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezine yapılan başvuru sonucunda, görevli avukat, olayı tutanak altına alarak Ankara Barosu Başkanlığı'na bildirmiştir. Benzeri bir olayın bir daha yaşanmaması için Baro Başkanlığı tarafından İçişleri Bakanlığı, Ankara Emniyet Müdürlüğü ve Adalet Bakanlığı'na yazılar yazılmış ve ilgili memurlar hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur. Yargısal süreç devam etmekte olup, Baro Başkanlığı tarafından yakından takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 15.12.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) Aile Mahkemesi Hakimi
KONU: Ankara (...) Aile Mahkemesi hakimi, olay günü 2011/... E. sayılı davanın duruşmasında, beyanları zapta geçirmediği yönünde uyarı yapan davalı ve davacı vekillerini aşağılayıcı şekilde bağırarak, ikisini de duruşma salonundan çıkarmaya çalışmıştır.
YAPILAN İŞLEM: Konu hakkında yapılan inceleme sonucunda, Ankara Barosu Başkanı tarafından Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ilgili hakim hakkında savunma hakkını ihlal ettiği ve usule aykırı davrandığı gerekçesiyle soruşturma açılması talebi ile bir yazı yazılmıştır. Ankara Barosu'nun ilgili yazısına müteakip sorumlu hakim hakkında soruşturma açılmıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 19.12.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Adalet Bakanlığındaki Görevli Memur
KONU: Adalet Bakanlığı Ek Binasında görevli memur, noterlik belgesi almak üzere oraya giden şikayetçi avukata hakaret edip, yakışsız şekilde davranmış, avukat kimlik kartını yere fırlatmıştır.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Başkan'lığı tarafından Adalet Bakanlığı'na sorumlu memur hakkında soruşturma açılması istemi bir yazı yazılmıştır. Bu yazıya, şikayetçi avukat tarafından yapılan suç duyurusu da eklenmiştir. İlgili memur hakkında Adalet Bakanlığı tarafından soruşturma açılmış ve disiplin cezasına hükmedilmiştir. Adli süreç ise devam etmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 02.01.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Yargıtay Başkanlığı
KONU: Yargıtay Başkanlar Kurulu’nun, dosyadan vekalet ibraz edilse dahi onaylı veya onaysız suret verilmeyeceğine ilişkin kararının kanuna aykırı olduğu hususu
YAPILAN İŞLEM: Yapılan inceleme doğrultusunda Ankara Barosu Başkanlığı tarafından, Yargıtay Başkanlığı’na, alınan kararın 1136 Sayılı Kanuna ve Anayasa’ya aykırı olduğunu açıklayan ve düzeltilmesini talep eden bir yazı yazılmıştır. Süreç takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 06.01.2012

İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (. . .) Asliye Ticaret Mahkemesi Kalemi ve Mahkeme Başkanı

KONU:

Şikayetçi avukatın vekillik yaptığı, Ankara (. . .) Asliye Ticaret Mahkemesi'nde görülen 2010/ . . . Esas sayılı davada, iki adet çekin mahkeme kararı gereği kendisine iadesi gerekirken, çeklerin kasada olmadığı görülmüştür. Talebe rağmen konu hakkında tutanak tutulmamıştır.

YAPILAN İŞLEM:

Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezine gelen çağrı üzerine derhal bir avukat görevlendirilmiştir. Şikayetçi ve görevli avukat, beraberce kaleme giderek durumu sormuşlardır. Kalem, çeklerin bulunmadığını belirten tutanağı tutmanın mahkeme başkanının kararına bağlı olduğunu belirtmişlerdir. Bunun üzerine mahkeme başkanı ile görüşülmüştür. Mahkeme başkanı, avukatları aşağılayıcı bir üslupla konuşmuş ve tutanak tutulmayacağını ifade etmiştir. Bu olay, tutanak altına alınmıştır.

Süreç, Baromuz tarafından takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 10.01.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) Ağır Ceza Mahkemesi Kalemî
KONU: Şikayetçi avukat Eskişehir'deki duruşması sebebi ile Ankara (...) Ağır Ceza Mahkemesi kalemine, katibi aracılığı ile mazeret dilekçesi göndermiştir. Ancak bu dilekçe kalemce reddedilmiştir. Şikayetçi, bunun üzerine, Avukat Hakları Merkezini aramıştır.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezine gelen talep sonucu görevlendirilen avukat kaleme giderek duruma müdahale etmiş ve bu yöndeki uygulamanın yanlış olduğunu belirtmiştir. Bu müdahale sonucu mazeret dilekçesi kabul edilmiştir.

BAŞVURU TARİHİ: 13.02.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) Sulh Ceza Mahkemesi Hakimi
KONU: Duruşma tutanağına yanlış geçirilen bir ifadenin düzeltilmesini talep eden avukata karşı hakimnin sergilemiş olduğu yakışık almayan tutum
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'ne gelen başvuru üzerine görevlendirilen avukat, olaya şahit olan diğer avukatların da imzaladığı bir tutanak ile hakimnin avukata bağırıldığını ve avukatı kovduğunu tespit etmiştir. Ankara Barosu Başkanlığı hakim hakkında gerekli müracaatlar da bulunulmuştur. Süreç takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 17.01.2012

İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: (.) Asliye Ticaret Mahkemesi Başkanı

KONU:

Şikayetçi avukat, vekili olduğu 2009/ . . . esas sayılı dosyaya ilişkin olarak 27.12.2011 tarihli saat 10:00 duruşmasına, 10:01'de katılmıştır. Ancak mahkeme başkanı avukatın gelmiş olduğunu tutanağa dahi geçirmeden ve avukatı yok sayarak ara kararı açıklamıştır. Tüm itirazlara rağmen tavrını ve uygulamasını değiştirmemiştir.

YAPILAN İŞLEM:

Ankara Barosu Başkanlığı'nca bundan sonraki duruşmalara gözlemci avukat gönderilmesine karar verilmiştir.

Duruşmalara gözlemciler katılmakta olup, ayrıca HSYK nezdinde başlayan süreç de devam etmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 19.01.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (. . .) Ticaret Mahkemesi Zabıt Katibi
KONU: Şikayetçi avukat, Ankara (. . .) Ticaret Mahkemesi'nde görülen ve vekili olduğu bir dava hakkında alınan ara kararın yerine getirilmesi için gider yatırmıştır. Dosya daha sonra başka bir ticaret mahkemesine geçmiştir. Bu sırada ara kararın 1 aydır yerine getirilmediği görülerek kaleme gidilmiştir. Ticaret mahkemesi zabıt katibi, avukata karşı uygunsuz bir üslup takınmıştır.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'ne konu ile ilgili şikayetin gelmesi üzerine bir avukat görevlendirilmiştir. Şikayetçi ve görevli avukat birlikte önce (. . .) Ticaret Mahkemesi zabıt katibi ile görüşmüşlerdir. Ara kararın uygulanması ile işleme en geç ertesi gün başlanacağı sözünü almışlardır. Bundan sonra dosyayı devralan ticaret mahkemesi başkanına gidilerek zabıt katibi ile ilgili şikayet bildirilmiştir. Mahkeme başkanı katibin meslekte yeni olduğundan dolayı üslubunun yanlış olabileceğini söylemiş ve gerekli uyarıyı yapmıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 19.01.2012

İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (. . . .) Aile Mahkemesi Yazı İşleri Müdürü ve Hakimi

KONU:

Şikayetçi avukat 19.01.2012 tarihinde Ankara (. . . .) Aile Mahkemesi kalemine giderek, vekillik yaptığı bir dosyanın kararının kendisine kalemde tebliğ edilmesini istemiştir. Kalem personeli, avukat, kimlik kartının fotokopisini dosyaya ibraz etmediği takdirde kararın kendisine verilemeyeceğini belirtmiştir. Bu yönde bir usul olmadığını belirten avukat, Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezini aramıştır.

YAPILAN İŞLEM:

Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezine gelen başvuru sonrası Merkez mensubu iki avukat, müracaatçı avukat ile Baro Genel Sekreterinin odasında görüşmüşlerdir. Bu görüşmeyi müteakip Ankara Barosu Başkanı, Genel Sekreteri ve Yönetim Kurulu üyelerinden biri ile beraber kaleme gidilmiş, yazı işleri müdürü yaptığı işlemin yanlış olduğu hususunda bilgilendirilmiştir.

Karar avukata usulüne uygun olarak, kimlik fotokopisi alınmadan avukata tebliğ edilmiştir.

BAŞVURU TARİHİ: 20.01.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) Asliye Hukuk Mahkemesi Kalemı
KONU: Şikayetçi avukat, 20 Ocak 2012 günü, Ankara (...) Asliye Hukuk Mahkemesi kaleminde, vekilliğini yaptığı bir dosyayı incelemek istemiştir. Ancak bu talebi kalem personeli tarafından yerine getirilmemiştir. Bunun üzerine şikayetçi avukat, Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezini aramıştır.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezine yapılan başvuru üzerine görevli avukatlardan biri derhal konuyla ilgilenmiş ve müracaatçı avukat ile ilgili kaleme gidilmiş ve dosyanın incelenmesi sağlanmıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 07.02.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: -
KONU: Talepçi iki avukat çıkar amaçlı örgüt suçu, tehdit, nitelikli yağma, örgüt üyeliği, örgüte yardım suçlarının isnadı ile gözüaltına alınmışlardır
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce görevlendirilen iki avukat 7 Şubat 2012 günü saat 13:30 da sorguya katılmışlardır. Yapılan sorgu sonrası gözüaltında olan avukatlar serbest bırakılmışlardır. Süreç, Ankara Barosu Yönetim Kurulu'nca takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 22.02.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) Aile Mahkemesi Hakimi
KONU: Şikayetçi avukat, vekillik yaptığı Ankara (...) Aile Mahkemesi'nde 2007/... E. sayılı dosyanın duruşmaları süresince, mahkeme hakiminin kendisine karşı olan tutumundan, dolayı Avukat Barosu'ndan yardım istemiştir. 25 Ocak 2012'deki duruşmaya Ankara Barosu Yönetim Kurulu'ndan iki üye katılmıştır.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Yönetim Kurulunca sürekli bir gözlemci avukatın atanmasına karar verilmiştir. Süreç, takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 27.02.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) Asliye Ticaret Mahkemesi
KONU: Talepte bulunan avukat, mahkeme başkanının duruşmalar sırasında taraf vekilleri hariç herkesi (avukatlar dahil) salondan çıkarma yoluna gittiğini belirtmiştir.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce görevlendirilen avukat, (...) Asliye Ticaret Mahkemesi'ne gitmiştir. Duruşma sırasında dinleyici sıralarında avukatların bulunduğu görülmüş, fakat üç haftadır bu yönde bir uygulamanın zaman zaman yapıldığı öğrenilmiştir. Durumun HMK'nın aleniyet ilkesini düzenleyen 28. maddesine aykırılık oluşturduğu ilgili hakime açıklanmıştır. Şu an itibarıyla aleniyet ilkesinin yeniden ihlal edildiğine dair bir ihbar alınmamıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 27.02.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: ili (....) İcra Müdürlüğünde görevli; Müdür, Müdür Yardımcısı, İcra Memuru
KONU: Şikayetçi avukatın işlem yapmak için gittiğiili, (....) İcra Müdürlüğünde, icra müdürü, müdür yardımcısı ve memuru tarafından hakarete uğradığı, fiili müdahaleye maruz kaldığı, hürriyetinden mahrum edilmeye kalkışıldığı ve avukatlık kimliği güç kullanılarak elinden alınmaya çalışıldığı gerekçesi ile bildirimde bulunmuştur.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu avukatı olan şikayetçi, Ankara Barosu’nun konu ile ilgili işlem yapmasını talep etmiştir. Bunun üzerine icra müdürlüğüne ve Barosuna konuyla ilgili bilgileri öğrenmek için yazılar yazılmıştır. Şikayetçi avukat ve icra müdürlüğü çalışanları karşılıklı olarak suç duyurusunda bulunmuşlardır. Ankara Barosu Başkanlığı’nca ilgili Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen soruşturma takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 29.02.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (.....) Ağır Ceza Hakimi (.....)
KONU: Hakimlik mesleğinden 2011 yılında emekli olan hakim (.....), Ankara Barosu'na levhaya yazılmak istemi ile başvurmuştur.
YAPILAN İŞLEM: Başvuru ile ilgili hazırlanan raporda, başvuru sahibinin "Avukatın diğer yargılama makamlarıyla eşitliğini içselleştiremediği, avukatlığa ve avukatlara saygı duymadığı, onlara nezaket sınırlarının dışında söz ve eylemlerde bulunduğu, bir avukata basit müessir fiil uyguladığı, bu davranışlarının kendi meslektaşlarınınca dahi yadırgandığı, hakkında birçok şikayet ve tutanak bulunduğu" ifade edilmiştir. Bu rapora göre değerlendirme yapan Yönetim Kurulu; Avukatlık Kanunu uyarınca levhaya yazılma talebini reddetmiştir.

BAŞVURU TARİHİ: 01.03.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) İcra Müdürü
KONU: Ankara (...) İcra Müdürlüğü kaleminde işlem yapmak isteyen avukata, icra müdürünce sözlü hakaret ve fiili saldırıda bulunulmuştur.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Başkanlığı'na gerekli yazılar ilgili yerlere gönderilmiş olup, adli süreç devam etmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 05.03.2011
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: (.....) Tapu Müdürlüğünde Sorumlu Memurlar, Güvenlik Görevlisi ve Tapu Müdürü
KONU: Şikayetçi avukata, elden takipli müzekkeresi hakkında işlem yapmak için gittiği (.....) Tapu Sicil Müdürlüğü'nde fiili saldırı ve hakarete bulunulmuştur.
YAPILAN İŞLEM: Olayın ciddiyeti düşünülerek derhal iki avukat görevlendirilmiştir. Bu bağlamda karakola gidilerek ifade alma aşamalarında meslektaşımıza hukuki destek verilmiştir. Ankara Barosu Başkanlığı tarafından Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı nezdinde soruşturma açılması talebinde bulunulmuştur. Sorumlular hakkında adli süreç başlatılmış olup, adli ve idari işlemler Ankara Barosu'nca yakından takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 06.03.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: İstanbul (. . .) Ağır Ceza Mahkemesi Başkanlığı
KONU: Şikayetçi avukatın İstanbul (. . .) Ağır Ceza Mahkemesi tarafından duruşmalardan men edilmesi
YAPILAN İŞLEM: Basında da sık olarak yer alan davalardan birinin duruşması sırasında, sanık avukatı , mahkemece esas hakkındaki kararın okunacağı duruşmaya kadar duruşmalardan men edilmiştir. Bunun üzerine Ankara Barosu Başkanlığı tarafından ulusal ve uluslararası kurumlar nezdinde mücadele başlatılmıştır. Bu bağlamda Ankara Barosu tarafından; International Bar Association, Council of Bars and Law Societies, Union Internationale des Avocats, European Bar Federation kurumlarına durum bildirilmiştir. Aynı yönde bir yazı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na da gönderilmiştir. Başvuruların sonuçları ve gelişen süreç Ankara Barosu tarafından yakından takip etmektedir. Son olarak Ankara Barosu'nca durumun bildirildiği Council of Bars and Law Societies, konu ile ilgili olarak Cumhurbaşkanına bir mektup göndermiştir.

BAŞVURU TARİHİ: 09.03.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: (.....)
KONU: Olay günü Ankara (....) İcra Müdürlüğü kanalı ile haciz işlemi gerçekleştirmek için Çankaya'daki bir meskene giden şikayetçi avukat, muhafaza işlemi talep edeceği sırada orada bulunan, milletvekili..... tarafından üzerine yürünmüş, ağır tehdit ve fiili saldırıda bulunulmuştur.
YAPILAN İŞLEM: İstanbul Barosu avukatı olan meslektaşla her türlü hukuki destek Ankara Barosu Başkanlığı'na verilmiştir. Ayrıca konu Ankara Barosu Başkanlığı'na TBMM Başkanlığı'na ve ilgili siyasi parti genel başkanlığına da bildirilmiştir; disiplin soruşturması açılması talep edilmiştir.

BAŞVURU TARİHİ: 12.03.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: -
KONU: Şikayetçi avukat, teminatın paraya çevrilmesine ilişkin icra dairesi müzekkeresini (.) Bankası Ümitköy Şubesine elden teslim etmek istemiştir. Bu istem, bankaca Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 02.04.2009 tarihli genelgesi dayanak gösterilerek reddedilmiştir.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce görevlendirilen avukatla birlikte ilgili avukat Şubeye gitmiştir. Genelge incelendiğinde, amacının, avukatların dışındaki kişilerin müzekkereler ile ilgili yanlış uygulamalarının engellemek olduğu, ancak hatalı bir yorum sebebi ile engelin avukatlara da uygulanmaya başlandığı tespit edilmiştir. Konu, görevlendirilen bir Yönetim Kurulu üyesince takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 26.03.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: PTT Sorumlu Memuru
KONU: PTT Genel Müdürlüğü tarafından avukata yapılan tebliğ mazbatasının okunaksız olması, görevli memurun yanlış yerlere yanlış ifadeler ile yazılar yazması
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu'nca PTT Genel Müdürlüğüne konu hakkında gereğinin yapılması istemi ile bir yazı gönderilmiştir. İlgili personel, PTT Genel Müdürlüğünce uyarılmıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 30.03.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Emniyet Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Sorumlu Müfettişi
KONU: Olay günü müvekkili hakkında başlatılan disiplin soruşturması ile ilgili olarak verilecek ifadede bulunmak için Emniyet Genel Müdürlüğü Teftiş Kuruluna giden avukat, yapılan işlem sırasında usule ve esasa ilişkin itirazlarını tutanağa geçirtmek istemiş, ancak bu talebi müfettişçe birden fazla kez reddedilmiştir.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce görevlendirilen avukat, olayın nasıl gerçekleştiğini tutanakla tespit etmiştir. Müfettiş, mevzuata hakim olmadığı için yanlış davrandığını kabul etmiştir. Ankara Barosu Başkanlığı'na Emniyet Genel Müdürlüğü müfettişi hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur.

BAŞVURU TARİHİ: 01.04.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Sorumlu Kolluk Görevlisi
KONU: Avukat kimliğini ibraz etmesine ve yoldan geçerken rastladığı olayları ayırmaya çalışmaktan başka bir amacı olmamasına rağmen, şikayetçi avukat, polis memurları tarafından fiziksel şiddet ve sözlü hakaretlere maruz kalmıştır.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Başkanlığı tarafından, Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce düzenlenen tutanak eklenerek, Ankara Emniyet Müdürlüğü'ne sorumlu memur hakkında soruşturma açılması için yazı yazılmıştır. Emniyet Müdürlüğü nezdinde işlemler devam etmekte olup, ayrıca adli süreç başlatılmıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 02.04.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) İcra Dairesi Sorumlu Memuru ve Kalem Müdürü
KONU: Avukata karşı başlatılan bir icra takibi hakkında avukatın yaptığı itiraz, dosyaya ihmal sonucu girmemiştir. Avukat hakkında haciz işlemi yapılmış, bürosuna hacze gelinmiştir.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce görevlendirilen avukatın müdahalesi sonucunda avukatlık bürosundaki haciz işleminin durdurulması sağlanmıştır.

BAŞVURU TARİHİ: 04.04.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (. . .) Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı
KONU: Ankara (. . .) Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen 2012/ . . . E. Sayılı dosyanın duruşmasında mahkeme salonunun kapılarının kilitli olduğu, avukatların salona alınmadığı görülmüştür.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce görevlendirilen avukat salona giderek kapının kapalı olduğunu görmüştür. Mahkeme başkanı ile yapılan görüşme sonucu sorun çözülmüştür.

BAŞVURU TARİHİ: 11.04.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM:ili Cumhuriyet Savcısı
KONU: Şikayette bulunan avukat ilinde Ağır Ceza Mahkemesinde görülen bir davada savunma yaptığı sırada, savcının iddialarını “senaryo” olarak nitelemiş ve savcının dosyayı yeteri kadar incelemeyi, ayrıca taraf beyanlarını dikkate almadığını belirtmiştir. Bunun üzerine ilgili Cumhuriyet Savcısı, avukat hakkında suç duyurusunda bulunulmasını mahkemeden talep etmiş, mahkeme de suç duyurusunda bulunulmasına karar vermiştir.
YAPILAN İŞLEM: Gelen başvuru üzerine derhal harekete geçen Ankara Barosu Başkanlığı, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu’na yazdığı yazıda; iddia makamı olan savcının, savunma hakkını kullanan ve bu sınırlar içerisinde, iddiaları çürütme görevini ifa etmeye çalışan avukatın savunmasını suç olarak nitelemesinin adil yargının temel ilkeleri açısından kabul edilemezliğini vurgulamıştır. Yazıda, savunmaya duyulan bu tahammülsüz yaklaşımın Anayasanın ihlali mahiyetinde bir uygulama olduğu, aynı zamanda “Savcının Rolüne Dair Birleşmiş Milletler İlkeleri”nin savcıya yüklediği, insan haklarını, kamu yararını gözetme ve mağdur ile zanlıya eşit mesafede davranma yükümlülüğünü ihlal ettiği belirtilmiştir. Bu bağlamda ilgili savcı hakkında soruşturma açılması HSYK’dan talep edilmiştir. Ayrıca ili Barosuna da bahsi geçen savcının meslektaşlarına yönelik işlem ve eylemlerinin savunma hakkı açısından izlenmesi gerektiği hususu hatırlatılmıştır. Süreç Ankara Barosu’nca yakından izlenmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 17.04.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) Aile Mahkemesi Hakimi
KONU: Ankara (...) Aile Mahkemesi'nin 2011/... E. sayılı dosyasının 10.4.2012 tarihli duruşmasında avukata, hakim tarafından bağırıldığı, avukatın tanıklara soru sormasına ve konuşmasına izin verilmediği
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce olayın ciddiyeti gözönüne alınarak 17.4.2012 tarihindeki duruşmaya bir avukat gözlemci olarak atanmıştır. Süreç Ankara Barosu Başkanlığı'nca takip edilmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 17.04.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (...) Asliye Ceza Mahkemesi Hakimi
KONU: Bahsi geçen hakimın 2011/... E. sayılı dosyanın duruşmasında avukatlara karşı takındığı tavır.
YAPILAN İŞLEM: İlgili hakim, Ankara Barosu Başkanlığı tarafından HSYK'ya şikayet edilmiştir. HSYK nezdindeki işlemler devam etmekte olup, ayrıca duruşmalara gözlemci olarak görevlendirilen bir Avukat Hakları Merkezi avukatı da katılacaktır.

BAŞVURU TARİHİ: 19.04.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (.....) İş Mahkemesi Hakimliği
KONU: (.....) İş Mahkemesi'nde 2009/... E. Sayılı dosyanın vekillerinden olan şikayetçi avukat olay günü 12:00 de olan duruşmaya gitmiş. Bu duruşmanın saat 14:30'a alındığı kendisine bildirilmiştir. Avukat 14:30 mahkemeye tekrar gittiğinde duruşmanın yapıldığını öğrenmiştir. Bunun üzerine hakimle görüşmüş, hakim önceki dosyalara gelen olmadığından bu dosyanın görüldüğünü belirtmiştir. Tanık dinletme talebinden vazgeçmiş sayılan ve büyük hak kaybına uğrayan avukat, Ankara Barosu Başkanlığı'ndan destek talep etmiştir.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce görevlendirilen avukat, hakimle görüşmüştür. Bu görüşmede hakim, karşı tarafın kabulü halinde duruşmanın yeniden yapılabileceğini belirtmiş ancak karşı taraf bunu kabul etmemiştir. Bunun üzerine tutanak tutulmuştur.

BAŞVURU TARİHİ: 20.04.2012

İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara Emniyet Müdürlüğü Narkotik Şube Sorumlu Memuru

KONU:

Şikayetçi avukat Ankara dışındaki baroya kayıtlı olup, Ankara’da özel aracı ile seyrettiği sırada kendisini takip eden bir araç tarafından durdurulmuştur. Araçtan inen (. . . .) isimli kişi avukatın araçtan inmesini, arama yapılacağını söylemiştir. Şikayetçi avukat kimlik sormuş; kişi, polis kimliğini göstermiştir, Şikayetçi ise avukat kimliğini ibraz ederek avukatın aranmasına dair hükümleri belirtmiştir. Polis memuru buna rağmen arama konusunda ısrarcı olmuştur. Bunun üzerine arabanın kapıları şikayetçi avukat tarafından kilitlenmiştir. Daha sonra olay yerine gelen resmi giysili üç polis memuru tarafından olaya müdahale edilmiş ve arama yapılmamıştır.

YAPILAN İŞLEM:

Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi’nce görevlendirilen avukat derhal olay yerine intikal etmiş, olayın gerçekleştiği benzin istasyonunun kamera kayıtları Ankara Barosu Başkanlığı’nca talep ve temin edilmiş; ayrıca olay tutanak altına alınmıştır. Adli ve idari süreç devam etmektedir.

BAŞVURU TARİHİ: 27.04.2012
İLGİLİ KİŞİ-BİRİM: Ankara (. . .) İcra Müdürlüğü
KONU: Ankara Barosu'na mensup bir avukatın bürosuna gelen icra müdürü ve vekil avukatın çalışanı haciz işlemi yapmakta oldukları yerin avukat bürosu olduğu hakkında iki kere ihtar edilmelerine rağmen işlemi devam ettirmiştir.
YAPILAN İŞLEM: Ankara Barosu Avukat Hakları Merkezi'nce görevlendirilen avukat olay yerine giderek durumun anlatıldığı gibi olduğunu görmüş, gerekli uyarıyı yapmıştır. Bunun üzerine alacaklı vekili ve müvekkiliyle görüşmüş ve haciz işlemini baroya bildirimde bulunduktan sonra yapmaya karar vererek haczi sonlandırmıştır. Görevli avukat olayı tutanak altına almıştır.